

- ◆ BODO OSTALI ALI ODŠLI?

Jože Mencinger

- ◆ KAKO DOLGO BO IZVOZ ŠE REŠEVAL EKONOMSKO-POLITIČNE NESMISLE?

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

- ◆ STATISTIČNA PRILOGA

EIPF

GOSPODARSKA GIBANJA

487

Ljubljana, maj 2016

UREDNIŠKI ODBOR:

Meta Ahtik, Banka Slovenije, Ljubljana;
Wilfried Altzinger, Wirtschaftsuniversität, Wien, Avstria;
Jani Bekő, EPF, Univerza v Mariboru, Maribor;
Velimir Bole, EIPF, Ljubljana;
Enrico Colombatto, Universitá di Torino, Italija;
Alenka Kavkler, EPF, Univerza v Mariboru, Maribor
France Križanič, EIPF, Ljubljana;
Jože Mencinger, UL in EIPF, Ljubljana – urednik;
Žan Oplotnik, EPF, Univerza v Mariboru, Maribor;
Steve Pejovich, University of Texas, ZDA;
Franjo Štiblar, PF UL in EIPF, Ljubljana;

GOSPODARSKA GIBANJA objavlja rezultate raziskovanj EIPF o tekočih gospodarskih dogajanjih. Prva številka je izšla junija 1971, od novembra istega leta pa izhajajo redno vsak mesec (z eno dvojno številko v letu). Do novembra 1974 so objavljala rezultate raziskovanj EIPF za Jugoslavijo in so bila pisana v srbohrvaščini. Od novembra 1974 do oktobra 1991, ko so prenehala izhajati, so rezultate raziskovanj za Jugoslavijo objavljala PRIVREDNA KRETANJA JUGOSLAVIJE, GOSPODARSKA GIBANJA pa so se omejevala na Slovenijo. Publikacijo sofinancira ARRS.

NAROČNIKI LAHKO CELOTNO PUBLIKACIJO DOBIJO TUDI NA DOMAČI STRANI EIPF

Pogoji naročila: Naročilo začenja z dogovorno določenim mesecem, naslednja leta se samodejno podaljšuje, konča pa z decembrom tistega leta, v katerem je bilo pisno odpovedano.

© 2016 EIPF, Ekonomski institut d.o.o., Ljubljana, p.p.1722, Prešernova 21,
Tel: (01) 2521688, 2518776, 2518704; Fax: (01) 4256870;
Elektronska pošta: INFO@EIPF.SI,

Domača stran: WWW.EIPF.SI

ISSN številka: 0351-0360

Zaščita vključuje vsako reproduciranje, kopiranje, mikrofilmanje, ne glede na tehniko, celote in posameznih delov.

Tiskala tiskarna CICERO v 400 izvodih.
Oblikovanje in priprava za tisk: Rogač RMV, d.o.o.

KAZALO

BODO OSTALI ALI ODŠLI?

Jože Mencinger

1. Tretji poskus odločitve o odhodu	8
2. Asimetrična federacija	8
3. Britansko gospodarstvo in EU	9
4. Stroški in koristi izstopa	13
5. Skrbi za usodo Velike Britanije in EU brez nje so najbrž odveč	16

KAKO DOLGO BO IZVOZ ŠE REŠEVAL EKONOMSKO-POLITIČNE NESMISLE?

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

1. Kako dolgo bo izvoz še reševal ekonomsko-politične nesmisle?	24
2. V marcu medletni padec blagovne menjave, ne pa presežka	27
3. Majska ohladitev gospodarske klime	28
4. Industrijska produkcija se še krepi	30
5. Domače turistično povpraševanje navzdol, tuje pa krepko navzgor	31
6. Nižanje brezposelnosti se še nadaljuje	31
7. Cenovna pričakovanja, navkljub opaznemu majskemu povečanju, še vedno kažejo navzdol	33
8. V oziji državi in izobraževanju stroški dela še naprej opazno zaostajajo za evro območjem	34
9. Opazna krepitev (tekoča in trendna) javnofinančnih prihodkov v aprilu in maju	37
10. Depoziti še naprej hitro navzgor	38
11. Plaćilnobilančni presežek v prvem četrtletju presega 700 milijonov €	39

STATISTIČNA PRILOGA

42

BODO OSTALI ALI ODŠLI?

Jože Mencinger

23. junija se bodo Britanci odločili, ali bodo ostali v EU ali jo zapustili. To ne preseneča, saj Velika Britanija nikdar ni bila posebno privržena članica EU. Če ostane članica, bo EU ostala oziroma postala asimetrična federacija, če odide, pa gospodarske posledice ne bodo uničile na VB ne EU. Napovedi posledic se močno razlikujejo in so bolj odvisne od ex-ante prepričanj kot od solidnih izračunov. Morebitni odločitvi za Brexit bodo sledila dve leti trajajoča pogajanja o izstopanju in desetletje trajajoča pogajanja, s katerimi se bodo določili bodoči položaj in razmerja med Veliko Britanijo in ostankom EU. Če bodo dogovori razumni, je mogoče trditi, da bodo gospodarski učinki izstopa majhni. Drugače je s potencialnimi političnimi posledicami. Če VB ostane, bodo morda tudi druge članice že le manj odvisnosti od bruseljskih uradnikov, kakršno si je pridobila Velika Britanija, če odide, pa ji bodo morda nekatere že lele slediti. Kakorkoli, problem EU ni Brexit, problem EU so »unije«, kot so denarna, fiskalna in bančna ali Schengen, ki jih je EU ustvarila brez ekonomskega premisleka in ki so se v kriznih časih pokazale za katastrofalne. Kakorkoli, EU, velika ali malo manjša, ostaja dobro združenje za dobre čase in slabo za slabe; »manj Evrope« je za trdnost EU boljše kot »več Evrope«.

WILL THEY STAY OR WILL THEY LEAVE?

Jože Mencinger

On June 23, British will decide whether they will stay in or leave EU. This is not surprising as United Kingdom has never been a very devoted member of the community. If UK stays, the EU will become or remain asymmetric federation, if UK leaves, exit will not destroy neither UK nor EU economy. The predictions of economic consequences of Brexit differ and are mainly based on ex- ante beliefs rather than on solid calculations. The exit would bring two years of negotiations on procedures of the exit and many more years of negotiations which would determine future position of UK and relations with the rest of EU. However, assuming reasonable negotiations between the UK and the smaller new EU, one could claim that economic effects will be small. This differs from potential political consequences. If UK stays also other countries could try to get exemptions given to UK, if UK leaves other countries might wish to follow. Indeed, the real problem of EU is not Brexit, the real problems are »unions« such as monetary, fiscal, and banking unions or Schengen which were created without sound economic pillars and which therefore proved to be catastrophic in the times of the crisis. EU therefore appears to be a good association for good times and a bad one for bad times; “less Europe” is for a stable future of the EU better than “more Europe” .

1. Tretji poskus odločitve o odhodu

23. junija se bodo Britanci odločili, ali bodo ostali v EU ali odšli. Novo odločanje je manj presenetljivo, kot se zdi na prvi pogled. Velika Britanija pravzaprav nikdar ni bila pretirano zagreta članica EU; njeno članstvo so spremljala nesoglasja in razprave o »ostati ali oditi«.

Prvo vabilo v skupnost sredi petdesetih let so Britanci prezirljivo zavrnili, leta 1960 je vstop Velike Britanije preprečil Charles de Gaulle. Tako je vstopila šele leta 1973, osemnajst let po prvem vablu. Že dve leti po vstopu, leta 1975, so imeli prvi referendum o izstopu, ki ga je pred volitvami obljubil Harold Wilson. Takrat so se za to, da ostanejo, odločili z dvotretjinsko večino. Leta 1984 je Margaret Thatcher zagotovila britanski rabat, ki zmanjšuje neto plačila Velike Britanije v proračun EU pod raven, ki bi jo morala plačevati, upoštevaje njeno razvitost, in ki ostaja v veljavi več kot tri desetletja. Tri leta kasneje je Margaret Thatcher v znamenitem govoru v Brugge-u povedala, da »v Veliki Britaniji niso zmanjšali moči države zato, da bi si jo pustili ponovno vsiliti na evropski ravni s strani evropske super-države«. Njeno stališče je naletelo na nelagodje v konservativni stranki, finančni minister je odstopil. Kljub zmagam na treh volitvah je Margaret Thatcher po odstopu podpredsednika Geoffrey-a Howe-a, ki je opozarjal, da je njeno stališče tveganje za bodočnost države, izgubila oblast.

Leta 1992 je bila Velika Britanija po veliki devalvaciji prisiljena zapustiti ERM (exchange rate mechanism), ki je bil nekakšen predhodnik evra. Že prej pa je maastrichtska pogodba o evru Veliki Britaniji dala priložnost, da zavrne vstop v evro območje. V času bolezni »norih krav« je EU leta 1995 prepovedala izvoz britanske govedine v EU, temu je sledilo precej zamer. Leta 1999 je evro postal obračunska valuta, leto pozneje pa je bil sprejet dogovor o širitvi EU; maja 2004 je v EU vstopilo deset novih članic. Za leto 2006 je Tony Blair napovedal nov referendum o članstvu, vendar so se mu po zavrnitvi Ustave EU v Franciji in na Nizozemskem izognili. Zavrnjeno ustavo je nato »zamenjala« lizbonska pogodba, ki je v 50. členu vsebovala izstopno klavzulo. V nasprotovanju po-kriznim fiskalnim ukrepom EU je Velika Britanija ostala osamljena, dvomi v smiselnosti članstva v instituciji, ki je krizo poglabljala in ne reševala, so se začeli povečevati. David Cameron je pred volitvami obljubil referendum v naslednjem sklicu parlamenta. Ko so konservativci zmagali, je referendum postal neizbežen, za datum je bil določen 23. junij 2016. Če bi se Britanci na referendumu odločili za izstop, bi se začela dveletna pogajanja o načinu in pogojih izstopa, kot to določa 50. člen Pogodbe o EU. Po dveh letih bi se postopek formalno končal, kar pa ne pomeni konca pogajanj, s katerimi bi se določili odnosi med EU in VB, kar pa lahko traja desetletje.

2. Asimetrična federacija

Vsaj deloma so se referendumu o izstopu iz EU Britanci lotili na podoben način, kot smo se referendumu o izstopu iz Jugoslavije pred četrt stoletja lotevali Slovenci; tudi Slovenija je izsiljevala spremembe v Jugoslaviji in želela postati nekakšen asimetrični del Jugoslavije, tudi Britanci izsiljujejo spremembe v ureditvi in hočejo biti nekakšen asimetrični del EU. Če jim evropski uradniki tega ne bi dopustili, bi se tudi tisti Britanci, ki verjamejo v koristnost članstva v EU, pridružili tistim, ki ne verjamejo; tako bi skupaj izglasovali, da EU ne potrebujejo. Prvi, ki verjamejo, da jim članstvo v EU koristi, so na pogajanjih z EU izsiliši štiri zagotovila: (1) da nikoli ne bodo imeli evra, (2) da bodo sami nadzorovali svoje meje, (3) da bodo imeli svojo vojsko in (4) da bodo sami krojili svoj pravni in socialni red. Povedano drugače; hočejo ostati država in obdržati atribute državnosti: denar, davke, meje in pravila. Na pogajanjih so bile zahteve VB usmerjene predvsem v večjo kontrolo priseljevanja iz »novih« članic EU, omejevanje socialnih pravic priseljencem, povečanje moči nacionalnih parlamentov, da blokirajo zakonodajo EU, manj predpisov, vrnitve moči članicam in konec »vedno bolj povezani EU«. Evropski »državniki« so na nočni seji med 18. in 19. februarjem 2016 privolili v zahteve in zjutraj ugotovili, da so dosegli »win-win« rešitev, oziroma po domače, da smo zdaj vsi na boljšem. Da bi na referendumu zagotovili zavrnitev izstopa, so obljudili, da bodo v primeru »uspeha« na referendumu, torej zavrnitve izstopa, takoj uveljavili vse dogovore o novi ureditvi odnosov med VB in EU. David Cameron je progglasil zmago Velike Britanije, ki naj bi bila podobna zmagi Margaret Thatcher. Zato bodo na referendumu konec junija tisti, ki verjamejo v EU, poskušali premagati tiste, ki ne verjamejo. Če bodo prvi zmagali, bo EU postala oziroma ostala nesimetrična federacija, če ne bodo, bo VB izstopila iz EU. Kaže, da bo šlo na tesno; rezultata slovenskega referendumu iz decembra 1990 se ne da ponoviti. Tudi sam izid je precej negotov; nedavna nizozemska zavrnitev pridruženega članstva Ukrajine verjetnost »oditi« posredno povečuje, leto dni stara zavrnitev »samostojnosti« Škotske in prizadevanja politikov pa kažeta, da se volivci na koncu odločijo za manjše tveganje, torej za »ostati«.

3. Britansko gospodarstvo in EU

Podatki, ki kažejo osnovne značilnosti britanskega gospodarstva in primerjave z gospodarstvom EU, so zbrani v Tabeli 1; v njej so podatki o velikosti gospodarstva in različnih strukturah dopolnjeni še s podatki o prebivalstvu, trgu dela in socialnih značilnostih.

Tabela 1

Velikost in strukture britanskega gospodarstva in gospodarstva EU28

	Velika Britanija	EU28		Velika Britanija	EU28
BDP, leto 2015, mrd. €	2569	14625	delež v EU28 %	17,6	100
struktura BDP¹	%	%	struktura BDP¹	%	%
potrošnja prebivalstva	64,11	57,16	kmetijstvo	0,60	1,75
potrošnja države	19,39	20,18	industrija	15,41	16,25
Investicije	18,00	21,01	gradbeništvo	6,54	6,02
izvoz blaga in storitev	27,01	35,87	trgovina	18,75	19,26
uvoz blaga in storitev	28,90	34,39	informatika	7,31	5,41
delež dela v BDP	51,33	47,81	finančne storitve	8,43	5,93
Prebivalstvo			nepremičnine	9,14	10,21
prebivalstvo milijoni	64,9	508,5	tehnične storitve	12,28	10,08
stopnja naravne rasti	3,2	0,4	javni sector	18,30	18,43
stopnja migracij	4,9	2,2	umetniška dejavnost	3,32	3,41
stopnja aktivnosti ² 2014	76,7	72,3			
letna neto plača € ³ 2014	18694	13134			
stopnja brezposelnosti	5,3	9,4			
Ginijev koeficient 2014	31,6	30,9			

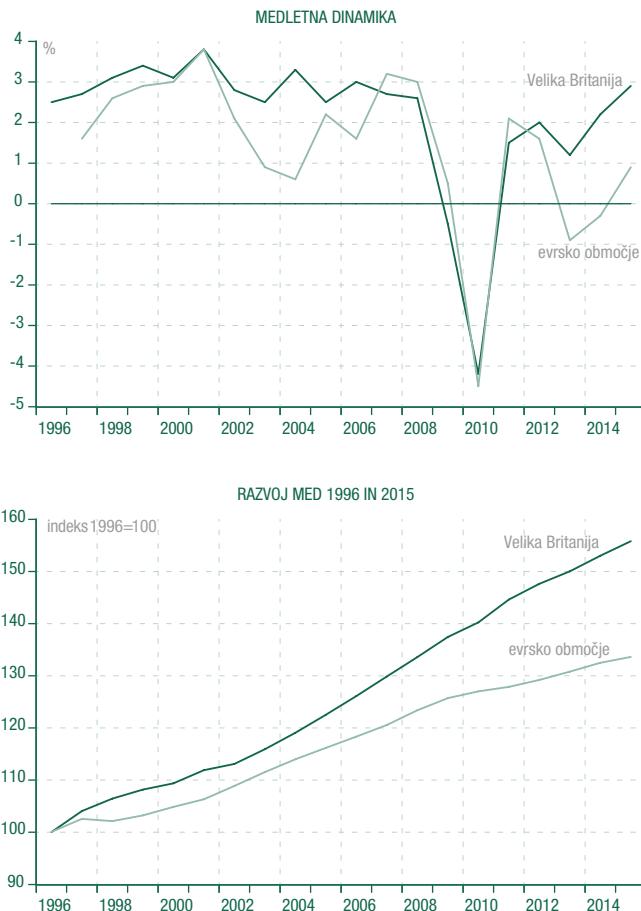
Vir: Eurostat, lastni izračuni

Opombe: ¹ povprečna struktura 1996-2015, ² delež aktivnih v starosti 15-64 let, ³ dohodki posameznega zaposlenega brez otrok;

BDP Velike Britanije v letu 2015 je znašal 2569 milijard evrov oziroma 17,6 odstotka BDP EU28, prebivalstvo 64,9 milijonov pa je predstavljalo 12,8 odstotka prebivalstva EU28. Delež potrošnje prebivalstva je v VB precej višji kot v EU28, delež porabe države in investicij pa nižji. Povprečno EU gospodarstvo je bolj odprtoto kot britansko, ustvarja presežek v menjavi blaga in storitev, medtem ko britansko ustvarja primanjkljaj. Delež dela v primarni delitvi BDP je v Veliki Britaniji višji kot v EU28. Največje razlike med proizvodnjama strukturama so mnogo manjši delež kmetijstva in mnogo večji delež finančnih storitev in informatike v VB. Britansko prebivalstvo raste zaradi naravne rasti in še hitreje zaradi migracij, stopnja naravne rasti je v VB kar osemkrat višja kot v EU, stopnja neto migracije več kot dvakrat višja, stopnja aktivnosti prebivalstva precej presega povprečje v EU28, stopnja brezposelnosti pa je malone pol nižja. Neto plača je za slabo polovico višja kot v EU, porazdelitev dohodkov (Gini) pa je nekoliko bolj neenakomerna.

Na Sliki 1 prikazana dinamika gospodarske rasti ter iz nje izvedene ravni v zadnjih dveh desetletjih, kažeta, da je bila Velika Britanija uspešnejša od EU, saj je imela praviloma višje povprečne stopnje rasti; od leta 1996 je kar precej prehitela EU, njen BDP se je v dvajsetih letih povečal za 55 odstotkov, BDP EU28 pa za tretjino. Po velikem padcu v 2009 si je tudi mnogo bolje opomogla, ker ni sprejela povsem nesmiselne gospodarske politike »varčevanja«, ki jo je Nemčija vsilila članicam evro območja.

Slika 1
Razvoj britanskega in gospodarstva EU28, 1996-2015

Vir: Eurostat

Tabela 2
Trgovinski tokovi Velike Britanije

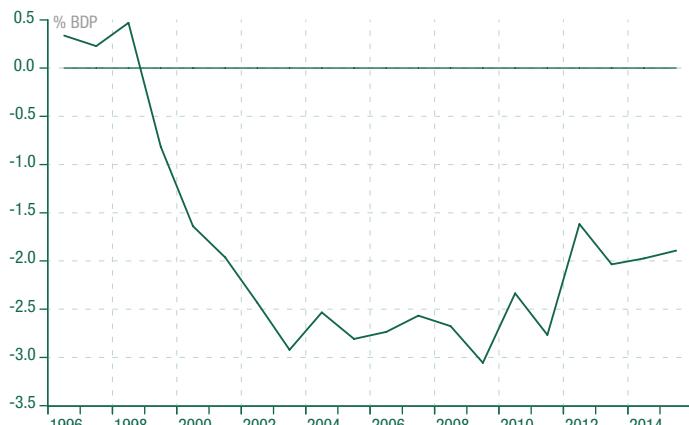
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
izvoz mrd. €	359.1	322.4	321.0	254.7	313.7	363.9	367.9	407.0	380.2	414.7
delež izvoza v EU %	62,7	57,9	55,6	55,1	52,8	50,2	50,3	43,5	47,9	44,4
uvoz mrd. €	487.9	465.7	447.2	372.5	445.2	487.9	541.1	496.9	519.7	564.1
delež uvoza iz EU %	56,3	53,7	51,4	49,5	49,0	48,3	47,6	51,8	53,0	53,6
Primanjklaj mrd. €	-128.8	-143.3	-126.2	-117.8	-131.5	-123.9	-173.1	-89.9	-139.4	-149.4
delež v BDP %	-2.73	-2.57	-2.67	-3.05	-2.34	-2.77	-1.62	-2.03	-1.97	-1.89
- s članicami EU mrd. €	-49.3	-63.5	-51.1	-44.0	-52.6	-52.8	-72.6	-80.3	-93.3	-118.2
- z ostalim svetom mrd. €	-79.5	-79.8	-75.0	-73.8	-78.8	-71.1	-100.4	-9.5	-46.1	-31.2

Vir: Eurostat

12

Velika Britanija je v zadnjih dveh desetletjih imela primanjklaj na tekočem računu v višini 2.4 odstotke BDP; tega so sestavljali skoraj 6 odstotni primanjklaj na računu blaga, ki ga je delno pokrivala s 3.5 odstotnim presežkom na računu storitev in 1.2 odstotnim presežkom na računu dohodkov. K slednjemu so največ (2.8 %) prispevali dohodki od neposrednih naložb v tujini, zniževali pa so ga tekoči transferi. Primanjklaj na računu blaga in storitev je VB ustvarjala tako v trgovini z ostalimi članicami EU kot tudi z ostalim svetom; v zadnjih treh letih pa se je delež primanjkljaja z ostalimi članicami povečeval. Medtem ko delež uvoza iz držav članic niha, a ostaja precej stabilen, se pomen EU v izvozu VB relativno hitro zmanjšuje, kar zmanjšuje potencialno ceno izstopa.

Slika 2.
Bilanca blaga in storitev Velike Britanije – 1995-2015 (v odstotkih BDP)

Vir podatkov: Eurostat

V blagajno EU je leta 2014 Velika Britanija prispevala skupaj 14072 milijone evrov, od tega je bilo 2731 milijonov tako imenovanih tradicionalnih lastnih sredstev (carine in prelevmani), iz blagajne EU pa je prek različnih skladov dobila 6984 milijone evrov, torej je bila neto plačnica z neto prispevkom 7088 milijona evrov oziroma približno 0,33 odstotka BDP. V skupno bruseljsko blagajno je vplačala 0,65 odstotka BDP, iz nje pa prejela 0,32 odstotka BDP. Vplačila in izplačila Velike Britanije v EU torej niso nekaj, kar naj bi bistveno vplivalo na odločanje za izstop ali proti izstopu. Britanski rabat, ki so ga v proračun EU v letu 2015 plačale druge članice EU, je znašal 5283 milijonov evrov, več kot milijardo sta plačali Francija in Italija, Slovenija je za britanski rabat prispevala 23,7 milijona evrov.

13

4. Stroški in koristi izstopa

Kako bi morebiten izstop vplival na bodočnost Velike Britanije in EU in kolikšna bi bila škoda ali korist od odhoda na eni ali drugi strani, je težko oceniti; ocene gredo iz ene skrajnosti v drugo in so največkrat odvisne od vnaprejšnjega prepričanja ocenjevalca.

Pristaši izstopa (na primer poslanec David Davis) poudarjajo, da Evropa ni bolj ampak je manj demokratična, manj konkurenčna in manj funkcionalna, kot je bila ob britanskem vstopu, da je Velika Britanija odrinjena od odločanja in da EU slej ko prej grozi razkroj, ki se kaže v nizki rasti, visoki brezposelnosti in zmanjšanju njenega pomena v svetu. Od nekdajnih obljud boljšega sveta naj ne bi ostalo veliko; sprememb, kakršne naj bi prenesla velika širitev v letu 2004, ni bilo. Širjenje je zamenjalo poglabljanje, oziroma ideja o Evropi dveh hitrosti; v njej je evro-območje prevladujoča večina, katere odločitve usmerja Nemčija, kar pa vpliva tudi na članice, ki nimajo evra. Gospodarska rast je zastala; od preloma stoletja se je BDP EU povečal za tretjino svetovnega povečanja, v evro območju pa še manj. Evropski delež svetovnega BDP se zato zmanjšuje, podobno kot njen delež v svetovni trgovini. Brezposelnost po vsej celini je deset odstotna, brezposelnost mladih dvakrat višja; za posamezne članice so te številke še mnogo slabše. Takšni trendi naj bi se nadaljevali. Dvema največjima »dosežkom« evru in Schengenu je pri prvem soočanju s krizo: grško in begunsko, povsem spodletelo.

Populistično pomemben argument za izstop so tuji delavci in njihovi socialni prejemki; v zadnjem letu naj bi se jih iz vzhodnoevropskih držav v Veliko Britanijo priselilo 265.000. To je razumljivo; v šestih revnih državah članicah EU je povprečna plača manj kot tretjina, v še osmih državah pa manj kot polovica minimalne plače v Veliki Britaniji, stopnja brezposelnosti pa je v VB malone pol nižja kot v EU28.

Morda še pomembnejši od gospodarskih so britanskim evroskeptikom za izstop pomembni dejanski ali namišljeni politični razlogi. Velika Britanija, prva velika liberalna demokracija moderne dobe, peto največje gospodarstvo na svetu, si po njihovem mnenju zaslubi bedeti nad lastno usodo. Tudi »uspešna« pogajanja Camerona z EU ne vračajo pristojnosti

britanskemu parlamentu, ne pomagajo zaščititi nacionalnih interesov in ne nudijo zaščite pred zakonodajalci EU; omogočajo le izjeme od "vse tesnejše zveze" in možnost začasnega blokiranja neželenih ukrepov. Slabi gospodarski rezultati, ki ne obetajo sprememb, štirideset let nenehnih poskusov centralizacije in pomanjanje volje za spremembe naj bi kazali, da je »odhod« za Veliko Britanijo najbolj varna pot.

Toda, po anketi, ki jo je v začetku letosnjega leta opravil Financial Times, je več kot tri četrtine vprašanih ekonomistov menilo, da bi izhod srednjeročno škodoval Veliki Britaniji, samo osem odstotkov pa, da bi ji koristil.

14

Med največje nasprotnike izstopa sodijo svetovne finančne korporacije, ki jih skrbi usoda londonskega kapitalskega trga in ki v Veliki Britaniji praviloma ne plačujejo davkov na dobiček, a so pomemben del britanskega gospodarstva. Tudi guverner Bank of England opozarja na tveganja za finančno stabilnost, a zagotavlja, da bo centralna banka naredila vse, da prepreči večje finančne probleme, ne more pa zagotoviti, da se vsaj na kratki rok ne bodo pojavili problemi povezani s poslabšanjem gospodarskega stanja. Učinek odhoda na finančni sektor bi bili odvisni predvsem od pogajanj po glasovanju in od medsebojnega priznavanja predpisov in standardov, ki bi omogočali, da družbe finančnih storitev s sedežem v VB delujejo v preostali EU pod pogoji, ki so podobni zdajšnjim. Negotovo pa ostaja, ali bo VB zgubila svoj "znaten vpliv" na razvoj finančnih predpisov EU, kar bi lahko pripeljalo k preselitvi dela poslovne dejavnosti finančnih podjetij in nanje vezanih delovnih mest in dejavnosti. Agencije za nepremičnine opozarjajo na posledice za trg nepremičnin, če londonski City izgubi položaj finančnega centra sveta, saj naj bi nekaj finančnih družb že načrtovalo premikanje sedeža iz Londona. Kolikšni bi bili potencialni stroški in kolikšne koristi od izstopa pa je v veliki meri določeno s stanjem v gospodarstvih Velike Britanije in EU ter povezav med njima.

Izhod naj bi na gospodarstvo VB in EU vplival različno, kako pa naj bi bilo odvisno predvsem od modelov bodočega sodelovanja. Po ocenah poročila **Open Europe** bi bil BDP Velike Britanije leta 2030 za 2.2% nižji, če VB zapusti EU in ne uspe v pogajanjih ali se obrne v protekcionizem, medtem ko bi po najboljšem dogovoru in z deregulacijo doma, lahko pridobila do 1.6% BDP; po bolj realističnih ocenah naj bi permanentna sprememba znašala med -0.8 in + 0.6 odstotka BDP.

Študija »The impact of Brexit on the UK's key export sectors«, (Open Europe, Briefing 03/2015) analizira začetne učinke Brexita na najbolj občutljive izvozne sektorje britanskega gospodarstva. Med dobrinami so to avtomobili, kemični produkti, letala, stroji in hrana, med storitvami pa finančne storitve, zavarovalništvo in profesionalne storitve.

Tabela 3
Začetni učinki Brexita

sektor	% izvoza v EU	saldo (mrd £)	potencialne ovire v EU	tveganje	možnosti podobne obravnave EU	možna pogojevanja
avtomobili	35,0	-13,95	10% carina	veliko	velike	osnovni standardi
kemikalije	56,6	-7,82	4,6% carina	veliko	srednje	prilagoditev EU standardom
letala	44,6	2,56	0% carina	veliko	velike	osnovni standardi
stroji	30,7	-5,47	1.7-4,5% carina	srednje	velike	osnovni standardi
hrana	60,5	-16,65	nad 20% carina	veliko	srednje do velike	ostaja zunanja carina
finančne storitve	41,4	16,06	različna ureditev	veliko	nizke	ekvivalentna regulacija
zavarovalništvo	18,4	3,85	različna ureditev	srednje	srednje	ekvivalentna regulacija
profesionalne storitve	29,8	-1,92	nacionalna ureditev	srednje	srednje	medsebojno priznanje prostega toka profesionalcev

Vir: Open Europe

Študija **Global Counsel** (2015) razlikuje pet bolj ali manj verjetnih modelov bodočih odnosov med VB in EU: »**norveški model**, po katerem se VB priključi evropskemu gospodarskemu območju in zadrži poln pristop do trgov, a tudi sprejme pravila in standarde, ki veljajo v EU; »**turški model**, po katerem ni notranjih carinskih ovir, zato lahko govorimo o carinski uniji; **FTA model**, po katerem se odnosi urejajo s pomočjo trgovinskih sporazumov, »**švicarski model**, ki temelji na dogovorih na posameznih področjih, in **MFN model**, ki uveljavlja klavzulo največjih ugodnosti, ne zahteva skupnih standardov in ureditve in po katerem EU tudi za VB uveljavi zunanje carine za blago in storitve. Študija razlikuje desetih različnih področij s potencialno pozitivnimi in negativnimi učinki na VB in EU: (1) trgovinska menjava, (2) neposredne tuje naložbe, (3) liberalizacija in regulacija, (4) industrijska politika, (5) migracija, (6) finančne storitve, (7) trgovinska politika, (8) mednarodni vpliv, (9) proračun in (10) negotovost. Poudarja predvsem negativne učinke na VB in EU, ki so, nekoliko poenostavljeni, naslednji:

- (1) Trgovinski tokovi med VB in EU naj bi se zmanjševali zaradi višjih stroškov, na strani EU pa naj bi bile prizadete posamezne članice z večjim deležem in velikimi presežki v trgovini z VB, saj je VB pomemben povpraševalec, njen trgovinski primanjkljaj z EU pa hitro raste.
- (2) VB naj bi postala manj privlačna za tuje neposredne naložbe, EU pa bi bila lahko prizadeta, če bi ji VB začela konkurirati s privabljanjem tujih investicij.

- (3) VB bi izgubila vpliv na regulacijo v EU, EU pa bi povečala regulacijo in centralizacijo, ki ji je VB doslej nasprotovala.
- (4) VB bi pridobila fleksibilnost, a izgubila koristi od ekonomije obsega, v EU pa bi se zmanjšala politika konkurence in sodelovanje na področju šolstva in znanosti .
- (5) VB bi začela ovirati priseljevanje, nekaj držav članic pa naj bi izgubilo nakazila od dela zaposlenih v VB; stopnje brezposelnosti bi se povečale, kar bi povečalo potrebo po socialnih transferih.
- (6) Na področju finančnih storitev bi VB zadržala konkurenčnost, a izgubila del poslov, ker bi težje zagotavljala storitve v EU, medtem ko bi se obstoječi finančni centri v EU okreplili.
- (7) Z manjšim pomenom VB v trgovini s tretjim svetom bi se zmanjšala njena moč v pogajanjih s partnerji po svetu; tudi EU brez VB postane manj pomemben trgovinski partner in izgubi del pogajalske moči.
- (8) VB se zmanjša del vpliva v svetu, ki ji ga daje članstvo v EU, tudi EU se zmanjša vpliv, a se obenem poveča koherentnost njenega delovanja v svetu in mednarodnih institucijah.
- (9) VB pridobi del sredstev, ki jih plačuje v bruseljsko blagajno, koliko, pa je odvisno od pogajanj o bodočem sodelovanju, EU pa izgubi pomembnega neto dajalca denarja, kar poveča obveznosti preostalih članic ali jo prisili, da zmanjša izdatke.
- (10) Proces ločevanja bo dolgotrajen, rezultati pa negotovi, kar bo vplivalo na gospodarjenje tako v VB kot tudi v EU; za slednjo je pomemben predvsem učinek na potencialne nove izstope, ki bi se zgledovali po britanskem.

16

Učinki izstopa za posamezne članice EU se močno razlikujejo. Tako naj bi bile ob izstropu predvsem zaradi zmanjšanja trga, neposrednih naložb in finančnih povezav najbolj prizadete Nizozemska, Irska in Ciper. Poljsko bi močno prizadelo zmanjšanje migracij. Slovenija pa naj bi bila skupaj s Hrvaško z izstropom VB cela najmanj prizadeta članica EU.

V študiji »**Učinki Brexit in unilateralne liberalizacije na življenjsko raven**« (Dhingra et. al., 2016) so analizirani učinki izstopa za Veliko Britanijo, ki naj bi jih povzročile spremembe v trgovini, finančnih prispevkih VB v bruseljsko blagajno ter unilateralna liberalizacija trgovine. Po njej naj bi bili učinki predvsem zaradi necarinskih omejitve zelo negativni. Kot vse, tudi ta študija vsebuje optimističen in pesimističen scenarij; pri prvem naj bi trgovina ostala svobodna, delovala pa naj bi necarinska zaščita, po drugem pa naj bi se necarinskimi omejitvami pridružile še carinske omejitve, ki veljajo za nečlanice. Življenjska raven Britancev naj bi se po optimističnem scenariju znižala za 0.98% po pesimističnem pa za 2.29%

5. Skrbi za usodo Velike Britanije in EU brez nje so najbrž odveč

Z izstropom Velike Britanije se EU zmanjša; prebivalstvo se s 7 odstotkov svetovnega skrči na 6.1 odstotek, BDP po kupni moči s 17 na 14,6 odstotkov, po tekočem tečaju pa s 23,8 na

20 odstotkov, delež izvoza blaga in storitev pade s 33,9 na 30,3 odstotke.

Kaj se bo dejansko zgodilo po izstopu je odvisno predvsem od dogajanj, ki bodo sledila, torej od tega, kako bo izstop dejansko spreminjał gospodarske in politične odnose med Veliko Britanijo in preostankom EU, torej od dolgoletnih pogajanj o trgovini, naložbah, položaju finančnih institucij, itd. ter od uspešnosti ene in druge strani, da se sooči z gospodarskimi in političnimi dogajanji drugod po svetu. Najbrž pa je mogoče pričakovati, da bodo učinki »odhoda« tako za Veliko Britanijo kot za EU mnogo manjši od učinkov, ki jih je na posamezne dele in celoto prinesel razpad Sovjetske zveze ali Jugoslavije, in da bodo bolj podobni učinkom, ki jih je prinesel sporazumen razpad Češkoslovaške.

Prebivalstvo ostalih članic EU razumljivo manj razmišlja o izstopu Velike Britanije kot Britanci, vendar pa 60 odstotkov nasprotuje izstopu, 30 odstotkom je vseeno, 10 odstotkov pa izstop podpira. Nasprotovanje izstopu je najmočnejše v Litvi, Malti, na Portugalskem in Irskem; v Sloveniji, Avstriji, Češki in na Cipru pa izstopu nasprotuje manj kot polovica prebivalcev. Nasprotovanje izstopu je močno pozitivno povezano s pripadnostjo EU nasploh, in je močnejše v novih članicah, posebni tistih, iz katerih prihajajo ljudje, ki v veliki Britaniji iščejo delo, kot sta Poljska in Romunija.

Ena od prednosti, na katero računajo Britanci, ki podpirajo izstop, je hitrost pogajanj z ostalim svetom, ki so v EU zaradi usklajevanja osemindvajsetih držav počasna in katerih končni rezultati niso prilagojeni željam VB. Izstop naj bi VB dal več možnosti usmeriti se na trge izven EU, predvsem v anglosaksonske dežele, ki rastejo hitreje kot EU in s katerimi VB deli zgodovino, jezik in pravni red. Najslabši scenarij je, da bi se Velika Britanija morala vrniti k pravilom Svetovne trgovinske organizacije s sicer nizkimi carinskimi stopnjami za izvoz v EU. Vendar ne gre zanemariti, da je britanski trg za preostali EU na več področjih izredno pomemben in da bodo najbrž pritiski evropskih podjetij zadoščali za dogovor o prosti trgovini med Veliko Britanijo in preostalimi članicami Evropske unije. Po ocenah naj bi bilo približno 3,3 milijona britanskih delovnih mest „vezanih“ za članstvo v EU, v preostali EU naj bi bilo na trgovino z Veliko Britanijo »vezanih« več kot 5 milijonov delovnih mest. Po dogovoru VB ni obvezna sprejemati nadaljevanja politične integracije, ki zmanjšuje suverenost, kar pomeni, da ob nadaljevanju članstva ne bo več mogoče ustavljati različnih unij, ki zahtevajo popolno soglasje.

Kakorkoli, za enkrat se zdi, da učinkov takšnega ali drugačnega rezultata referenduma na gospodarske tokove med Veliko Britanijo in EU, s tem pa tudi na obe gospodarstvi, ne gre precenjevati. Z morebitnim izstopom se v gospodarstvih VB in EU ne bo zgodilo nič katastrofalnega. Politično je drugače; izstop lahko pospeši težnje k federalizaciji in še večji centralizaciji EU, torej k »več Evropi«, ki jo VB ovira, zato naj bi bil izstop za EU koristen (de Grauwe, 2016), posebno še, ker bodo, če VB ostane, tudi druge članice že lele izjeme, ki si jih je zagotovila VB. Tudi tu se ocene razlikujejo. Poljski ekonomist in politik Marek Dobrowski meni, da bo ne glede na rezultat, Brexit imel velike posledice in bo močno ogrožil integracijo Evrope.

Prav tako pa je mogoče, da izstop okrepi težnje posameznih članic, da sledijo Veliki Britaniji, oziroma da preprečijo federalizacijo in da uveljavijo razumno načelo, da je za obstoj EU potrebno »manj Evrope«. Na to nedvomno kažejo neuspehi, če ne kar škodljivost in polomi »unij«: fiskalne, denarne in bančne ter Schengena. Problem EU so prav institucije, ki jih je ustavnajala ali jih še ustavlja brez ekonomske presoje o njihovem delovanju v dobrih ali slabih, kaj šele kriznih časih. EU je z njimi povsem nesposobna preprečevati krize, ki jih je sama soustvarjala, in njihove posledice za posamezne članice in za EU kot celoto. Povedano drugače; EU je dobra združba za dobre čase in slaba za slabe.

18

Reference:

Dabrowski Marek: *Brexit and the EU-UK deal: consequences for the EU*, blog 9.marec 2016

Dhingra, S., G. Ottaviano, T. Sampson and J. Van Reenen (2016) 'The Consequences of Brexit for UK Trade and Living Standards', Centre for Economic Performance.

Paul de Grauwe: *Why the European Union will benefit from Brexit*
<http://escoriallaan.blogspot.be/2016/02/html>

What are the economic consequences of Brexit?, *Financial Times*, February 25, 2016

What do Europeans think of Brexit?, *Financial Times*, February 25, 2016

The impact of Brexit on the UK's key export sectors, *Open Europe, Briefing* 03/2015

KAKO DOLGO BO IZVOZ ŠE REŠEVAL EKONOMSKO-POLITIČNE NESMISLE?

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

19

Domače trošenje je marca močno poraslo, a se je trendno zmanjševalo; padanje je povzročilo hitro trendno zmanjševanje investicij povezano z gradbeništvom, ki je, ko je usahnilo evropsko financiranje, spet prešlo v težave. Hitrost in velikost reakcije gradbeništva na prenehanje evropskega financiranja kažeta, kako veliki so narodnogospodarski stroški stiskanja investicij države v času po-kriznega mrtvila. Podatki o BDP v prvem četrletju 2016 potrjujejo naravo gospodarske aktivnosti, ki jo kažeta domače in tuge trošenje v marcu. Rast gospodarstva je še naprej močna, saj je padec investicij spremljala pospešitev izvoza, katerega velikost je trikrat večja od investicij, zato je izvoz nevtraliziral tudi stagnacijo trošenja države in rahel padec trošenja gospodinjstev. Slovenija že dve leti izvozno sistematično prehiteva ne le evro območje ampak tudi Nemčijo, gospodarstvo pa ustvarja finančne viške, ki mu omogočajo nadomestiti krčenje kreditov.

Zaradi enostranskega poganjanja gospodarske aktivnosti je del gospodarstva stalno podhranjen; povpraševanje po produktih storitvenih sektorjev se še ni popravilo s krizne ravni. Pričakovanja ne kažejo, da bi v bližnji prihodnosti prišlo do opaznih sprememb.

Po dolgem času so se pojavile negativne medletne stopnje rasti izvoza in odpreme blaga v EU, medtem ko padec v uvozu ni tako neobičajen. V okviru EU28 ima Slovenija v blagovni menjavi še naprej nadpovprečne rezultate, saj se tekoča dinamika tudi v EU28 umirja.

V maju se je gospodarska klima ohladila. Na znižanje glede na april sta najbolj vplivali znižanji zaupanja v storitvenih in v predelovalnih dejavnostih. Zaupanje v gradbeništvu se je shladilo, tudi pričakovanja so slaba. Zaupanje v trgovini na drobno se je popravilo, a je slabše kot leto prej, pričakovanja pa so se okreplila.

Industrijska produkcija se je marca v medletni primerjavi povečala, povečevala pa se je tudi trendno. V EU se je v marcu glede na februar tako v evro območju kot v EU28 zmanjšala, glede na leto prej pa nekoliko povečala. Nihanja med članicami in iz meseca v mesec ostajajo velika.

Gradbeništvo je spet v globoki krizi, na kar kažejo tako tekoči podatki kot tudi medletne primerjave vrednosti gradbenih del, stanje, merjeno z gradbenimi urami pa je nekoliko boljše. Turizmu gre dobro, na kar kažejo tako medletni podatki kot tekoča dinamika; pri

tem gre zasluge pripisati tujim turistom. V zračnem transportu je bilo marca za tretjino več potnikov in potniških kilometrov kot lani, v Kopru pa so pretvorili za desetino manj blaga kot lani.

Stanje na trgu dela se še izboljšuje, na kar kaže povečanje števila delovno aktivnega prebivalstva, števila zaposlenih v družbah pa tudi gibanja na zavodih za zaposlovanje. Število registriranih iskalcev dela se zmanjšuje, manj je na novo prijavljenih, več pa je tistih, ki ponovno najdejo zaposlitev ali samozaposlitev. Večino nihanj ustvarjajo zaposlitve za določen čas. Stopnje brezposelnosti v EU in v evro območju se počasi zmanjšujejo, najnižja je na Češkem, najvišja še naprej v Španiji in v Grčiji.

20

Cene so maja porasle, bolj dolgoročna dinamika ostaja negativna, vendar se padanje upočasnuje. Cene industrijskih proizvajalcev so se aprila zmanjšale, medletno pa so bile precej pod ravnijo leto prej. Dinamika cen na posameznih trgih industrijskih proizvajalcev je podobna. Cenovna pričakovanja ne kažejo, da bi majsko povečanje cen kazalo na opaznejše obračanje v dinamiki. Pri cenah na drobno blaga je mogoče pričakovati celo pospešitev padanja.

Povprečne plače so marca v večini dejavnosti porasle še bolj kot februarja; pospešitev pa je bila predvsem sezonska, saj se je bolj dolgoročna dinamika zmanjšala. Rast plač v izobraževanju in zdravstvu je bila precej počasnejša kot v administraciji, vendar še vedno približno tako hitro kot v povprečju dejavnosti gospodarstva.

Dinamika enotnih stroškov dela v industriji je po 2012 praviloma opazno prehitevala dinamiko v evro območju, v sektorjih storitev pa je prehitovanje Slovenije konec lanskega leta splahnela. Enotni stroški dela ožje države in izobraževanja so naraščali mnogo počasneje od ustreznih enotnih stroškov dela v evro območju. Enotni stroški dela v zdravstvu so v istem obdobju v Sloveniji naraščali precej bolj, še zlasti v začetnem delu obdobja.

Javnofinančni prihodki so v zadnjih treh mesecih, navkljub naraščanju, precej zanikalni, kar pa je bilo posledica nihanj v 2015, torej posledica spreminjaanja osnove. Letos javnofinančni prihodki opazno naraščajo od februarja, tako da so bili do konca maja kumulativno že za prek 260 milijonov evrov (0.6% BDP) višji kot v istem obdobju lani. V zadnjih dveh mesecih je večina oblik neposrednih davkov opazno presegla ustreerne lanske vrednosti, saj so v petih mesecih prinesle za okoli 130 milijonov več kot v istem obdobju lani. Tudi pri domačih davkih na blago in storitve je bil donos v povprečju aprila in maja zelo visok; glavnino presežka nad letom 2015 so prinesli davek na dodano vrednost po obračunu, trošarine in davek na dodano vrednost od uvoza. Razloga za takšno povečanje donosa teh oblik sta predvsem rast domačega trošenja in porast cen naftnih derivatov.

Skupni krediti so aprila porasli, bolj dolgoročno pa so se zmanjševali. Približno za enako so se tekoče povečali tako krediti gospodinjstvom kot podjetjem, medtem ko je bila bolj

dolgoročna dinamika pri podjetjih še naprej bistveno nižja. Skupni depoziti so se aprila prav tako povečali in tudi bolj dolgoročno porasli; porasli so depoziti gospodinjstev in podjetij. Grosistične obrestne mere so nizke, posojilne obrestne mere gospodinjstvom ostajajo nespremenjene, posojila podjetjem so se pocenila, depozitne obrestne mere so se malenkost zmanjšale. Spremembe obrestnih mer v evro območju so bile precej manjše kot v Sloveniji.

Kljub zmanjšani dinamiki medletne rasti ostaja tekoča bilanca visoko pozitivna tudi v marcu, s tem pa tudi v celotnem prvem četrteletju. Zunanji dolg se je malo povečal, donos na slovenske državne obveznice pa je v začetku junija padel na samo 1.41%, kar je manj kot pri Italijanah in Špancih.

21

HOW LONG WILL EXPORTS UNRAVEL NONSENSES OF ECONOMIC POLICIES?

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

Domestic consumption grew strongly in March, a trend was however decreasing. The fall was caused by a rapid trend reduction of investments related to the construction industry, which, due to the terminated European funding, returned to troubles. The speed and the size of this contraction related to the termination of EU funding show how big are the costs of austerity in government investments in the post-crisis stagnation. The data on GDP in the first quarter of 2016 confirm the nature of the economic activity, indicated by domestic and foreign spending in March. Economic growth continues to be strong, because the decline in investment was accompanied by speeding up in exports, the size of which is three times greater than the size of investment. Therefore, exports also neutralized the stagnation in government spending and slight decline in household spending. Slovenia has for two years systematically outpaced export not only the euro area but also in Germany. The economy was generating a financial surplus which enables compensation for the contraction of credit.

Due to the one-sided running of economic activity, part of the economy is permanently malnourished; demand for products service sectors has not yet recovered from the crisis level. This outlook does not suggest changes in the near future.

After a long time, some negative annual growth rate of export and dispatch of goods to the EU appeared, while the decline in imports is not so unusual. Within the EU28 Slovenia retains above-average results, as the current dynamics in the EU28 is also slowing.

22

In May, economic climate cooled down. The decrease from April was most affected by the decrease of confidence in services and manufacturing. Confidence in the construction sector is getting weaker, the expectations are bad. Confidence in the retail trade recovered, but it is worse than it was a year ago.

Industrial production in March, both measured by annual increase and the impulse trend, is increasing. In the EU, in March compared to February, in both the euro area and the EU28 industrial production fell but increased slightly if compared to the 2015. Fluctuations among the States and from month to month remain large.

Construction is again in a deep crisis which is reflected in current data and in annual comparison of the value of construction works, the situation, if measured by working hours, is somewhat better. Tourism performs well which is reflected in both annual data and in the current dynamics; this is mainly attributable to foreign tourists. In air transport, the number of passengers and passenger kilometers were one third larger than last year, while port of Koper handled a tenth fewer goods than last year.

The labor market situation is still improving, as evidenced by the increase in the number of economically active population, the number of employees in companies, and the trends in the employment offices. The number of registered job seekers decreased, there were less newly registered jobseekers, while the number of those who regain employment or self-employment increased. Most of the fluctuations is generated by jobs for a certain period of time. Unemployment rates in the EU and in the euro area is slowly decreasing, the lowest being in the Czech Republic, the highest continues to be in Spain and Greece.

Prices in May rose, while more long-term dynamics remained negative, but the decline is slowing down. Industrial producer prices in April decreased and year on year they were significantly below the level of the previous year. The dynamics of industrial producers prices in individual markets is alike. Price expectations show that the price increases in May do not indicate a more noticeable reversal in the dynamics of prices. Indeed, retail prices of goods can even accelerate the decline.

Average wages in March in most activities rose more than in February; acceleration was mainly seasonal, more long-term dynamics decreased. Wage growth in education and health

has been much slower than in the administration, but still about as fast as in the average activity of the economy.

Dynamics of unit labor costs in industry after 2012 as a rule clearly exceeded the dynamics in the euro area while in the services sectors, the lead of Slovenia before the euro area collapsed at the end of last year. Unit labor costs of the government and education grew much more slowly than the corresponding unit labor costs in the euro area. Unit labor costs in the health sector in the same period in Slovenia grew relatively much more, especially in the early part of the period.

General government revenues in the last three months, despite general growth, were swinging considerably, which was a result of fluctuations in 2015, therefore, the result of changing the base. This year, government revenues significantly rose from February onwards so that by the end of May they were cumulatively for over 260 million € (0.6% of GDP) higher than in the same period last year. In the last two months, the revenues of most tax forms of direct taxes significantly exceeded the corresponding values in 2015. All three tax forms together brought about 130 million more than in the same period last year. The revenues of indirect taxes (VAT after the settlement, excise duty, and VAT on imports) increased as well. The reasons for such an increase in the revenues of these taxes are increases of domestic demand and increase in prices of petroleum products.

Total loans in April rose, but in a longer term they declined. Approximately equal were current increases in loans to households and businesses, while the more long-term dynamics of loans to enterprises continue to be substantially lower. Total deposits in April also increased and they increased also in the long-term which holds true for both deposits of households and firms. Wholesale interest rates remain very low, lending rates to households remained unaltered, the rates of corporate loans went down, deposit interest rates decreased slightly. Changes in interest rates in the euro area were much lower than in Slovenia.

Despite reduced dynamics of the annual growth, the current account remains highly positive in March, and thus also in the entire first quarter. External debt increased slightly, the yield on Slovenian government bonds at the beginning of June fell to just 1.41%, which is less than for Italians and Spaniards.

AGREGATNO POVTRAŠEVANJE IN PRIČAKOVANJA

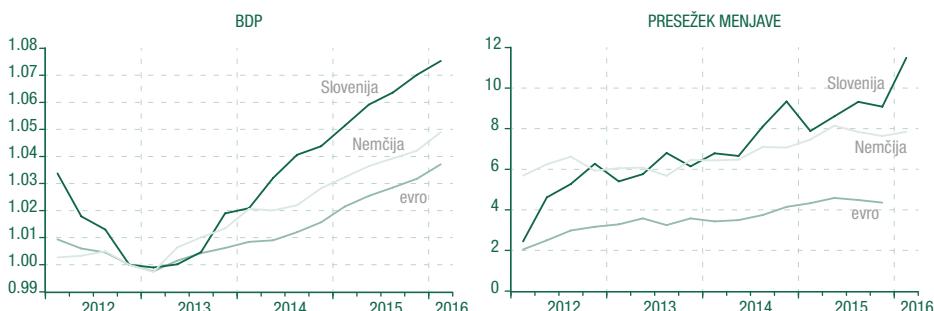
1. Kako dolgo bo izvoz še reševal ekonomsko-politične nesmisle?

Domače trošenje je marca sicer močno poraslo, vendar se je navkljub temu trendno zmanjševalo (impulzni trend je padel celo pod -4%).

Trendno padanje domačega trošenja je povzročilo hitro trendno zmanjševanje investicij. Tudi te so se namreč marca opazno povečale, vendar so trendno padale po stopnjah nižjih od -20. Celotno krčenje je bilo posledica hitrega krčenja gradbeništva, ki je, od kar je usahnilo evropsko financiranje, ponovno prešlo v hitro krčenje po stopnjah pod -30. Ker se je od začetka krize obseg gradbeništva zelo zmanjšal (na približno tretjino vrednosti iz 2008) ima krčenje gradbeništva relativno precej manjši učinek na obseg gospodarske aktivnosti kot v prvih letih po začetku krize. Seveda pa hitrost in obseg reakcije aktivnosti gradbeništva na prenehanje evropskega financiranja zelo nazorno kažeta, kako veliki so narodnogospodarski oportunitetni stroški stiskanja investicij države v času, ko pri investicijah in domaćem trošenju prevladuje siceršnje po-krizno mrvilo.

24

Domači produkt in saldo nefaktorskih transakcij s tujino

Vir: Eurostat; lastni izračuni

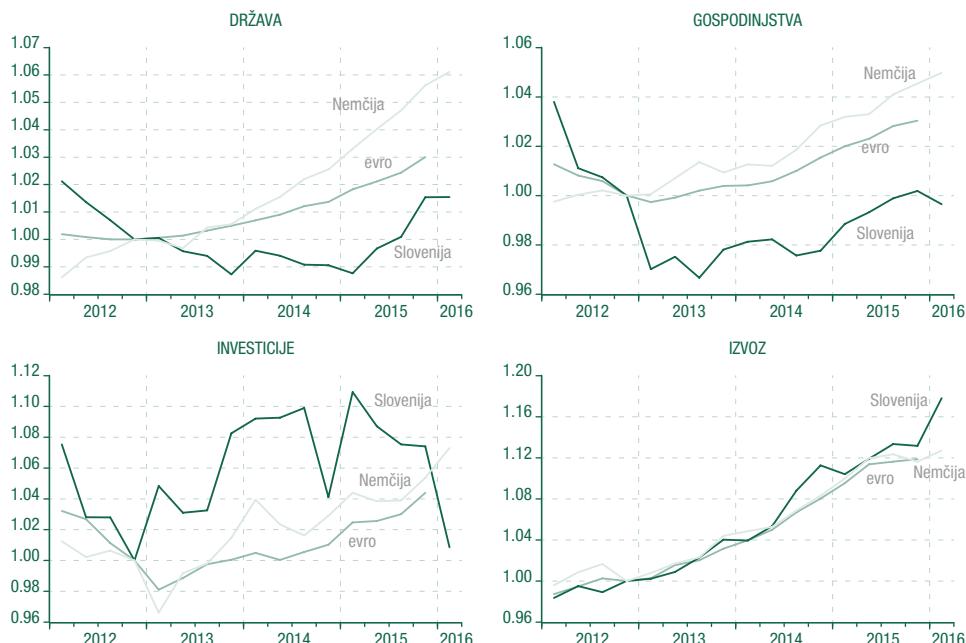
Opomba: Desezonirane vrednosti; realni BDP normiran na 2012/4=1; presežek nefaktorske menjave s tujino v odstotkih BDP

Tako trošenje gospodinjstev in države se je marca povečalo; raslo je, sicer počasi (po okoli 2% letno), tudi trendno. Marca je poraslo tudi izvozno povpraševanje (za 7%); čeprav je marec sezonsko sicer močan, je bila rast izvoza še močnejša, saj je tudi trendno rasel po okoli 4% letno. Še zlasti krepka je bila pospešitev izvoza izven EU, saj se je povečal marca za 12% vendar bolj dolgoročno le še za 1.6% (februarja je rasel bolj dolgoročno še po 3.5%). Osnove značilnosti marčevskega izvoza EU so bile podobne kot v Sloveniji, čeprav je bila v EU dinamika še opazno bolj šibka, bolj dolgoročno se je izvoz EU marca zmanjševal celo hitreje kot po 7% na leto.

Najnovejši podatki o domaćem produktu v prvem četrtletju 2016 potrjujejo naravo gospodarske aktivnosti, ki jo kaže tudi domače in tuge trošenje v marcu. Rast gospodarstva je namreč še naprej močna, medletno raste po 2.3%, navkljub zmanjšanju investicij (v gradbene objekte) za okoli 24% (na letni ravni) v prvem četrtletju letos, ki ga je povzročilo presihanje EU financiranja. Padec investicij je namreč spremljala še bistveno večja pospešitev izvoza, v prvem četrtletju kar za 4% (na letni ravni 16%), kar je namreč bistveno več od zmanjšanja aktivnosti zaradi krčenja investicij, saj je obseg izvoza trikrat večji od obsega investicij. Izvoz ni nevtraliziral le velik padec investicij temveč tudi stagnacijo trošenja države in ponovno rahel padec trošenja gospodinjstev.

25

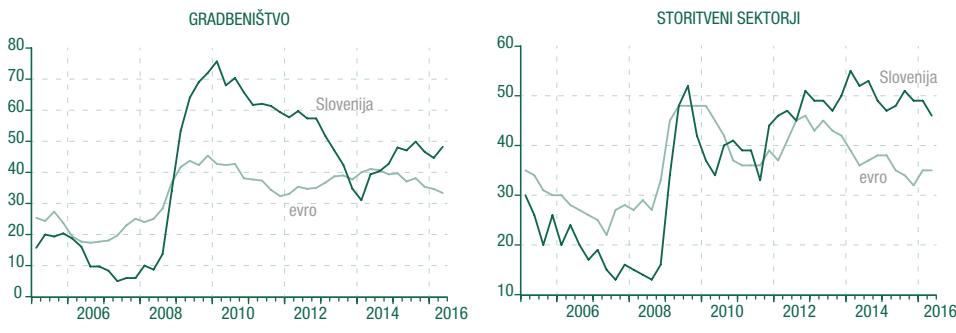
Komponente končnega trošenja

Vir: Eurostat; lastni izračuni

Opomba: Desezonirane realne vrednosti; normirano na 2012/4=1

Nezadostno povpraševanje

Vir: Eurostat; lastni izračuni

Opomba: Odstotek podjetij, ki jih nezadostno povpraševanje resno ovira pri poslovanju; desezonirane realne vrednosti

Izvoz ni pospešil bistveno bolj kot izvoz evro območja ampak tudi kot izvoz Nemčije, torej kot izvoz najbolj vzdržnega izvoznega gospodarstva EU. Slovenija tako že dve leti izvozno sistematično prehiteva ne le evro območje ampak tudi Nemčijo. Gospodarstvo zato seveda tudi generira ogromne finančne viške, v prvem četrletju celo preko 11% BDP. Posledično veliko povečanje potenciala samo-financiranja mu tako tudi omogoča nadomeščanje izpada financiranja zaradi velikega krčenja kreditov. Izvoz tako za enkrat uspešno nevtralizira posledice obeh ključnih-pokriznih nesmislov ekonomske politike EU, namreč posledice EU-jevskega stiskanja trošenja države in prestrukturiranja gospodarstva (torej stiskanja trošenja gospodinjstev), kot tudi posledice centralno bančnega stiskanja kreditov.

Zaradi enostranskega poganjanja gospodarske aktivnosti je seveda del gospodarstva permanentno podhranjen; povpraševanje po produktih storitvenih sektorjev se tako praktično še ni popravilo s krizne ravni. V EU povpraševanje storitvenih sektorjev tudi ni doseglo normalne ravni, vendar se je popravilo bistveno bolj kot v Sloveniji. Nezadostno povpraševanje gradbeništva, ki se je v zadnjih dveh letih, zaradi trošenja države (EU sredstev), že precej normaliziralo, pa se je začelo ponovno poslabševati. Velik padec gradbeništva (za prek 30%) v prvem četrletju letos je tako zelo dobra ilustracija posledic (nesmiselnega) krčenja trošenja države (ustreznega padanja povpraševanja).

Pričakovana ne kažejo, da bi v bližnji prihodnosti prišlo do opaznih sprememb v povpraševanju. Na vseh ključnih segmentih trgov je pričakovano povpraševanje na ali malo nad dolgoletnim povprečjem. Na maloprodajnem trgu blagu povpraševanje stagnira 10% nad dolgoletnim povprečjem; presežek anketiranih, ki pričakujejo povečanje povpraševanja nad tistimi, ki pričakujejo zmanjšanje, je namreč za približno 10% vseh anketiranih nad dolgoletnim povprečjem. Pričakovano trošenje storitev se je v marcu ponovno malo okrepilo, tako še naprej ostaja malo nad dolgoletnim povprečjem. Pričakovano izvozno

povpraševanje se rahlo zmanjšuje, vendar je za enkrat še vedno nad dolgoletnim povprečjem, podobno dinamiko ima tudi pričakovano povpraševanje na domačem grosističnem trgu industrijskih proizvajalcev blaga.

2. V marcu medletni padec blagovne menjave, ne pa presežka

Po dolgem času so se pojavile negativne medletne stopnje rasti izvoza in odpreme blaga v EU, medtem ko padec v uvozu ni tako neobičajen. V okviru EU28 kaže Slovenija v blagovni menjavi še naprej nadpovprečne rezultate, saj se tekoča dinamika tudi v EU28 umirja.

27

V marcu 2016 je znašal skupni izvoz 2172 milijonov € (0.3% manj kot marca 2015), skupni uvoz 2039 milijonov € (0.8% manj), kar še vedno pomeni bilančni presežek 133 milijonov € oziroma 106.6% pokritje uvoza z izvozom. Pri tem je odprema blaga v EU znašala 1665 milijonov €, prejem blaga iz EU 1624 milijonov €, kar pomeni presežek 41 milijonov € ali 102.5% pokritje prejema z odpromo blaga. V nečlanice EU je bil izvoz 507 milijonov €, uvoz 414 milijonov €, kar da presežek 93 milijonov € in 122.5% pokritje uvoza za izvozom.

Trendna dinamika v marcu kaže na umirjanje rasti, ki je pri izvozu močnejše kot pri uvozu (indeksa sta 0.34% oziroma 0.62% mesečno). Cenovni pogoji menjave so medletno v Sloveniji v prvem četrtletju 2016 izboljšani za 5.3%, v EU28 pa stagnirajo. Blagovna menjava evrskega območja je v marcu dosegla presežek 28.6 milijard €, v celotni EU28 pa 7.2 milijardi €.

Trgovinska menjava

Vir: SURS, desezonirane vrednosti, številke med črtama so letna raven

V prvem četrletju skupaj je bil skupni izvoz 6034 milijonov € (2,9% več kot v enakem obdobju 2015), skupni uvoz 5652 milijonov € (1.1% manj kot lani), kar daje presežek 382 milijonov € oziroma 106.8% pokritje uvoza z izvozom. Odprema blaga v EU je pri tem znašala 4708 milijonov € (2.2% več kot lani), prejem blaga iz EU 4525 milijonov € (0.4% manj), kar da presežek 183 milijonov € ali 104.0% pokritje prejema z odpremo blaga. V menjavi z nečlanicami EU je bil izvoz 1327 milijonov € (5.7% več), uvoz 1127 milijonov € (3.5% manj kot leto prej), kar pomeni presežek 200 milijonov € oziroma 117.8% pokritje uvoza z izvozom. Menjava s članicami EU je 79% celotne blagovne menjave Slovenije, pri čemer je delež EU v izvozu 78%, v uvozu 80%. Delež EU v blagovni menjavi postopno raste.

28

Po rasti izvoza v prvem četrletju je Slovenija med EU28 tretja do četrta, po rasti uvoza (dejansko ob naši stagnaciji) pa deseta do dvanajsta. V prvem četrletju je Slovenija med 12 članicami EU28 s presežkom blagovne bilance.

3. Majska ohladitev gospodarske klime

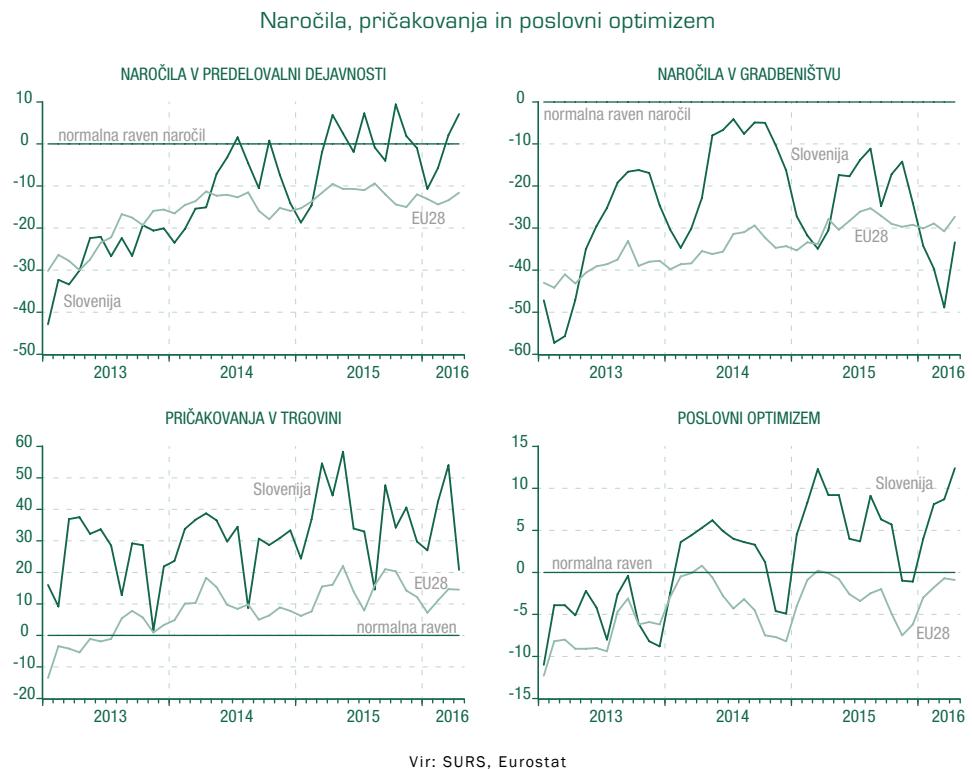
Gospodarska klima se je v maju ohladila. Po anketi Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) o gospodarski klimi je bil njen kazalnik v maju 2016 za 2,5 odstotne točke nižji kot mesec prej in za 1,7 odstotne točke nižji kot v maju 2015, hkrati pa je bila njegova vrednost za slabih sedem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Na znižanje gospodarske klime glede na mesec april sta najbolj vplivali znižanji kazalnikov zaupanja v storitvenih in v predelovalnih dejavnostih.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila v maju 2016 za tri odstotne točke nižja kot predhodni mesec, glede na maj 2015 je bila njegova vrednost nižja za odstotno točko, glede na dolgoletno povprečje pa za 7 odstotnih točk višja. Vrednosti kazalnikov pričakovanj za naslednje tri mesece so se v primerjavi s predhodnim mesecem večinoma znižale, zvišala pa se je vrednost kazalnika pričakovano zaposlovanje.

V storitvenih dejavnostih se je klima prav tako ohladila, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v teh sektorjih v maju 2016 za 5 odstotnih točk nižja glede na predhodni mesec in hkrati za 9 odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja, v primerjavi z majem lani je bila njegova vrednost višja za odstotno točko.

Zaupanje v gradbeništvu se je shladilo, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v tem sektorju v maju 2016 za odstotno točko nižja kot aprila in za 2 odstotni točki nižja kot maja 2015, hkrati pa je bila za 2 odstotni točki višja od dolgoletnega povprečja. Vrednosti kazalnikov pričakovanj za naslednje tri mesece so se v primerjavi z aprilom večinoma znižale, zvišala se je le vrednost kazalnika zagotovljeno delo.

Ankete SURS-a kažejo, da se je vrednost kazalnika zaupanje v trgovini na drobno v maju glede na predhodni mesec povečala za 3 odstotne točke, glede na maj 2015 pa je bil kazalnik nižji za 6 odstotnih točk. Vrednosti kazalnikov pričakovanj so se maja v primerjavi z aprilom v glavnem zvišale, znižale pa so se vrednosti kazalnikov pričakovano zaposlovanje, prodaja in pričakovane prodajne cene.

Gospodarska klima se je aprila v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2015 v celotni EU28 večinoma popravila. V gradbeništvu so se po podatkih Eurostata v aprilu 2016 naročila glede na mesec poprej zvišala za 3,5 odstotne točke, glede na april lani pa so višja za 1,5 odstotne točke. Glede na marec so se v aprilu za dobro polovico odstotne točke znižala pričakovanja v trgovini na drobno, pričakovanja v predelovalnih dejavnostih pa so se v enakem obdobju izboljšala za 1,6 odstotne točke. Splošni poslovni optimizem se je v aprilu v celotni evropski osemindvajsetiči znižal in sicer za 0,2 odstotne točke, v primerjavi z aprilom lani pa je bil le-ta nižji za 0,8 odstotne točke.

GOSPODARSKA AKTIVNOST IN ZAPOSLENOST

Osnovne značilnosti dogajanj v gospodarski aktivnosti razkrivajo podatki o medletni dinamiki po posameznih dejavnostih. Ob hitri rasti v kmetijstvu se nadaljuje hitra in zelo enakomerna rast v industriji, ki jo poganja izvozno povpraševanje, prav tako solidna in stabilna rast v trgovini, prometu in gostinstvu, ki jo poganjajo tuji turisti. V prvem četrletju je končno oživelno poslovanje z nepremičninami. Dinamika v javnem sektorju, kamor poleg javne uprave sodita še šolstvo in zdravstvo, močno zaostaja za dinamiko v privatnem. Najbolj kritična je dinamika v gradbeništvu ter v finančni in zavarovalniški dejavnosti.

30

Dinamika gospodarske aktivnosti

	2014				2015				2016
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
A Kmetijstvo	15,3	10,6	7,6	7,8	3,4	8,0	10,7	11,3	8,9
BCDE Industrija	3,8	4,6	5,0	5,6	5,9	4,5	5,3	4,6	5,5
F Gradbeništvo	15,0	18,9	9,3	-3,3	-0,8	-5,3	-6,0	-0,4	-18,3
GHI Trgovina, promet in gostinstvo	3,0	3,5	4,0	3,6	4,0	4,2	4,5	4,3	4,9
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	0,9	0,0	1,7	3,0	1,9	1,2	4,7	5,9	4,6
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	-0,1	-5,0	-9,1	12,8	-7,3	1,8	-0,8	5,2	-6,0
L Poslovanje z nepremičninami	1,2	0,1	3,0	1,4	1,9	0,1	1,7	1,2	6,5
MN Strokovne in druge poslovne dejavnosti	5,3	7,2	13,0	5,4	3,1	1,6	2,9	4,7	1,4
OPQ Javni sektor	1,4	0,8	0,7	1,1	0,2	0,0	0,2	0,7	1,3
RST Druge storitvene dejavnosti	-1,1	2,3	3,2	1,8	7,2	3,8	1,9	4,4	1,2
Dodata vrednost, skupaj	3,2	4,0	4,2	3,7	2,7	2,4	2,9	3,5	2,5

Vir: SURS

4. Industrijska produkcija se še krepi

Industrijska produkcija se je v medletni primerjavi povečala. Po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a je bila industrijska produkcija v marcu 2016 za 2,9% višja kot v enakem mesecu leta 2015. Impulzni trend kaže, da se je v marcu industrijska produkcija zviševala po stopnji 0,69%. Zaloge industrijskih produktov pri proizvajalcih so bile v marcu za 0,6% višje kot v mesecu prej, v primerjavi z marcem lani pa za dobrih šest odstotkov višje.

Dejavnost ruderstva se je po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a v letošnjem marcu v primerjavi z marcem 2015 povečala za slabe štiri odstotke. Impulzni trend pa kaže, da se je v marcu dejavnost ruderstva zviševala po stopnji 3,85%.

Producija predelovalnih dejavnosti se je po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a v marcu v primerjavi z marcem 2015 zvišala za 4%, impulzni trend pa kaže, da se je v marcu dejavnost predelovalne industrije zviševala po stopnji 0,84%.

Podatki Eurostata kažejo, da se je v mesecu marcu 2016 glede na februar industrijska produkcija v EU28 znižala za 0,5%, na območju evra (EA18) pa je upadla za 0,8%. Glede na marec lani pa je v letošnjem marcu industrijska produkcija v EU28 porasla za 0,3%, na območju evra pa za 0,2%. Med državami članicami, za katere so dostopni podatki, je industrijska produkcija v marcu glede na mesec poprej najbolj zrasla na Hrvaškem (5,0%) in v Latviji (4,3%), največji padec pa je bil zabeležen na Irskem (-11,2%) in v Litvi (-3,5%).

31

5. Domače turistično povpraševanje navzdol, tuje pa krepko navzgor

Po podatkih SURS-a je bila vrednost gradbenih del marca letos za slabih 9 odstotkov nižja od vrednosti gradbenih del, opravljenih v februarju, vrednost opravljenih gradbenih del v marcu letošnjega leta v primerjavi z marcem 2015 pa se je znižala za dobro tretjino. Število opravljenih gradbenih ur se je v marcu 2016 glede na enak mesec lani povečalo za 0,2%, njihov impulzni trend pa kaže njihovo rast po stopnji 0,83%.

Skupno število turističnih prenočitev se je povečalo. Marca jih je bilo za 12,8% več kot v enakem mesecu leta 2015, hkrati pa se je skupno število prenočitev v tretjem mesecu letos zviševalo po mesečni stopnji 1,32%. Pri tem je prišlo do krepkega porasta tujega turističnega povpraševanja, saj je v marcu število turističnih prenočitev tujih gostov poraslo za 28,8% glede na marec 2015. Impulzni trend prenočitev tujih gostov v letošnjem marcu kaže pozitivno rast po stopnji 4,15%. V marcu letos se je število prenočitev domačih gostov zmanjšalo in sicer za 5% glede na enak mesec v letu 2015, impulzni trend prenočitev domačih gostov v marcu kaže rast po stopnji 0,83%.

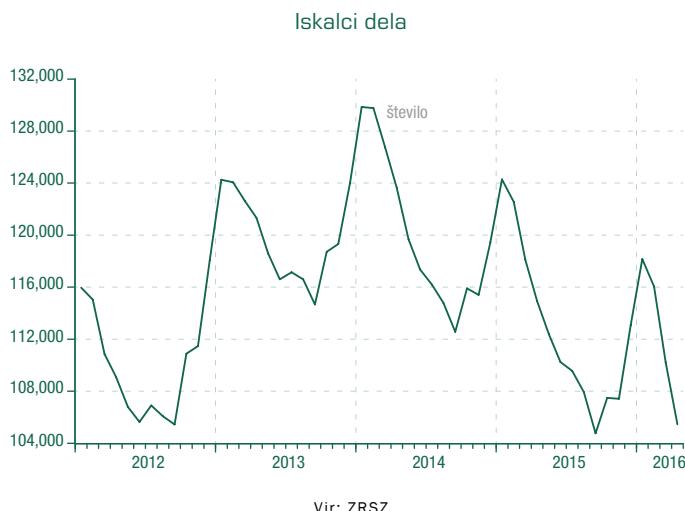
Podatki SURS-a o transportu za marec 2015 kažejo, da je bilo v zračnem prevozu prepeljanih za 32% več potnikov kot marca lani, število opravljenih potniških kilometrov pa je bilo večje za 34%. V koprskem pristanišču je bilo marca pretvorjenih 1,4 milijona ton blaga ali za desetino manj kot marca lani.

6. Nižanje brezposelnosti se še nadaljuje

Na trgu dela se stanje še naprej popravlja. Število aktivnih prebivalcev se je po podatkih SURS-a v mesecu marcu 2016 povečalo na 919421 oziroma za 1463 oseb glede na mesec

prej, glede na marec 2015 pa se je število zmanjšalo za 1144 oziroma 0,1 odstotka. V marcu je bilo v Sloveniji 809196 delovno aktivnih prebivalcev. Glede na februar se je število delovno aktivnih povečalo za dobrih 7 tisoč oseb, glede na marec 2015 pa za slabih 7 tisoč oseb oziroma 0,8 odstotka. Med zaposlenimi jih je bilo v marcu še vedno dobrih 93% zaposlenih pri pravnih osebah, njihovo število pa se je od marca lani povečalo za 2,3 odstotka. Število zaposlenih pri fizičnih osebah se je glede na marec 2015 zmanjšalo za 2,1%. Med samozaposlenimi je bilo 71% samostojnih podjetnikov posameznikov, katerih število se je v marcu povečalo za 155.

32

Vir: ZRSZ

Po zadnjih podatkih ZRSZ je bilo v Sloveniji konec aprila 2016 registriranih 105453 brezposelnih oseb, kar je za 4773 oseb oziroma 4,3% manj kot ob koncu marca, v primerjavi z aprilom 2015 pa je bilo brezposelnih oseb manj za 8713 oziroma 8,2%. V aprilu se je na Zavodu za zaposlovanje na novo prijavilo 6015 brezposelnih oseb, kar je 1,5% manj kot v marcu in za 7,9% manj kot aprila 2015. Med novo prijavljenimi je bilo 682 iskalcev prve zaposlitve, 1056 trajno presežnih delavcev in stečajnikov ter 3401 brezposelnih zaradi izteka zaposlitev za določen čas. Odliv iz brezposelnosti je aprila letos znašal 10788 brezposelnih oseb, med njimi se jih je zaposlilo oziroma samozaposlilo 8409, kar je slabih 16% manj kot marca, v primerjavi z aprilom 2015 pa je bilo zaposlitev za 15% več.

Po podatkih Eurostata je bila marca 2016 stopnja brezposelnosti na območju evra (EA19) 10,2%, kar je glede na mesec poprej manj za dve desetinki odstotne točke ter odstotno točko manj kot marca lani. V celotni evropski osemindvajseterici (EU28) je bila stopnja brezposelnosti v marcu 8,8% in se je glede na enak mesec v 2015 zmanjšala za 0,9 odstotne točke. Po Eurostatovih ocenah je bilo marca v EU28 21,4 milijona brezposelnih oseb, od

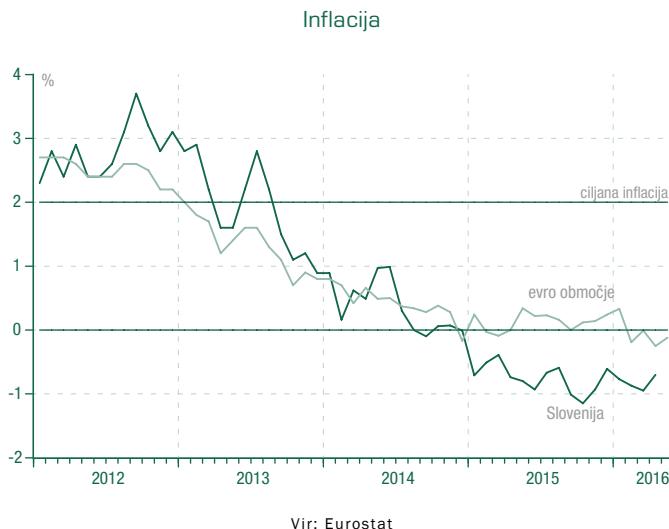
teh 16,4 milijona na območju evra. Med posameznimi članicami EU so v marcu najnižjo stopnjo brezposelnosti zabeležili na Češkem (4,1%) , najvišjo pa v Španiji (20,4%) in v Grčiji, za katero januarski podatek znaša 24,4%.

CENE, PLAČE, STROŠKI DELA

7. Cenovna pričakovanja, navkljub opaznemu majskemu povečanju, še vedno kažejo navzdol

Cene so maja porasle za 0.9%. Bolj dolgoročna dinamika cen je še vedno negativna, vendar se padanje upočasnuje, medletna rast se je z aprilske stopnje -0.6% zmanjšala na -0.4%. Pri tem se je tako padanje cen blaga kot naraščanje cen storitev pospešilo (cene blaga so se maja medletno zmanjševale po 1.4%, medtem ko so se cene storitev povečale za 1.9%).

33

Maja so najbolj porasle cene sadja in derivatov; prve so k povečanju skupnih cen prispevale 0.3, druge pa 0.2 odstotne točke. Pri storitvah so se najbolj podražile počitnice v paketu in druge storitve.

Harmoniziran indeks cen kaže med državami EU primerljiv naraščanje cen. V Sloveniji so bile maja spremembe harmoniziranega indeksa manjše kot spremembe življenjskih stroškov; saj je bilo majsko povečanje le 0.8%, medletno zmanjšanje pa -0.5%. V evro območju in v celi EU se je dinamika cen merjena s harmoniziranim indeksom cen pav tako popravila; tekoče se je povečala na 0.3%, bolj dolgoročno, pa je medletna stopnja z -0.2% v aprilu porasla na -0.1%!

Cene industrijskih proizvajalcev so dostopne do aprila, ko so se zmanjšale za 0.1%, medletno pa so bile kar 2.5% pod ravnijo industrijskih cen v aprilu 2015. Cene so se zmanjšale pri proizvajalcih surovin, energentov in investicijskih dobrin, medtem ko so proizvajalčeve cene proizvodov za široko potrošnjo stagnirale. Medletno padajo proizvajalčeve cen v vseh namenskih skupinah, najbolj pa še vedno cene energentov (3.7% so nižje za od ustreznih cen v lanskem letu). Dinamika cen na posameznih trgih industrijskih proizvajalcev je zelo podobna, medletno najbolj zaostajajo cene na ne-evrskih trgih, najmanj pa cene na domačih trgih.

34

Cenovna pričakovanja ne kažejo, da bi majsko povečanje cen že kazalo na opaznejše obračanje v dinamiki cen. Še več, pričakovanja kažejo, da bo dinamika stagniranja oziroma padanja cen prevladovala tudi v naslednjih nekaj mesecih. Pri cenah na malo blaga je pričakovati še celo pospešitev padanja, saj so cenovna pričakovanja v trgovini na drobno v zadnjem razdobju opazno padla, presežek trgovin, ki pričakuje zmanjšanje cen nad trgovinami, ki pričakujejo povečanje, se je povečal skoraj za 20% vseh anketiranih trgovin, tako da skupno zaostaja skoraj za 30% vseh trgovina za dolgoročnimi povprečnimi vrednostmi. Pričakovane cene storitev so ponovno dosegle dolgoročne ravnotežne vrednosti in tam stojijo. Pri pričakovanih cenah industrijskih proizvajalcev pa je v zadnjem obdobju, po kratkem predahu, ponovno prišlo do opaznega padca pod dolgoročno ravnotežno raven.

V zadnjem mesecu (do konca maja) so cene surovin (v evrih) porasle za 4%. Najbolj so porasle cene hrane in nafte (za preko 7% oziroma 15% v evrih), najmanj pa cene kovin in zlata (ene in druge so v zadnjem mesecu padle za 1.6%, oziroma 2.1% v evrih). Bolj dolgoročno (medletno) so se cene surovin tudi maja zmanjšale (v evrih za 3.4%). Najbolj so porasle cene surovin hrane (za 4.2% v evrih), najbolj pa so se zmanjšale cene nafte ter kovin (za 20.5% oziroma 16.6%).

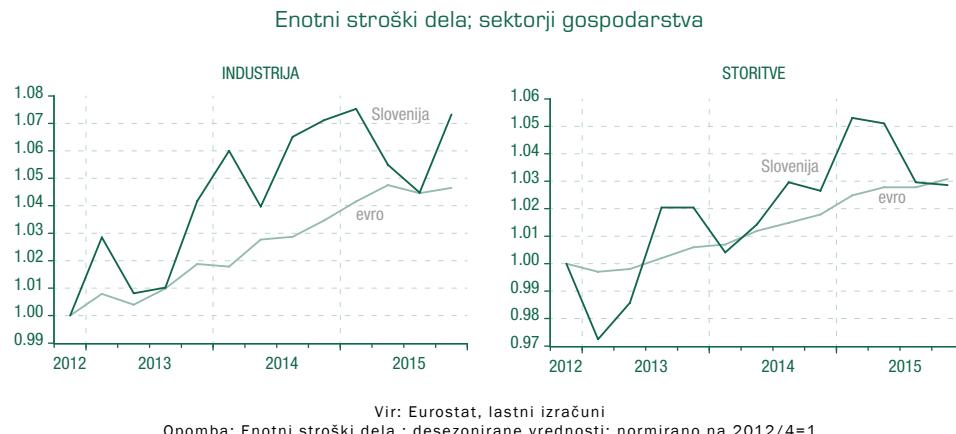
8. V ožji državi in izobraževanju stroški dela še naprej opazno zaostajajo za evro območjem

Povprečne plače so marca porasle še nekoliko bolj kot februarja (za 1.2%, februarja za 0.5%); pospešitev pa je bila predvsem sezonske narave, saj se je navkljub tekoči pospešitvi bolj dolgoročna dinamika zmanjšala (medletna stopnja je padla na 2.4%). Marca so povprečne plače porasle v večini dejavnosti. Najbolj v ruderstvu in oskrbi z električno energijo, plinom in paro (za preko 7%), medtem ko so se plače zmanjšale le v predelovalni dejavnosti in javni upravi. V državi so povprečne plače padle le v ožji državi, medtem ko so v izobraževanju porasle za 1%, v zdravstvu pa za 0.3%.

Bolj dolgoročno (medletno) so se povprečne plače povečale manj kot februarja (za 2.4% oziroma 3.8%), medtem ko so med dejavnostmi plače padle samo v poslovanju z nepremičninami. V gospodarstvu je v treh dejavnostih medletna rast plač presegla mejo

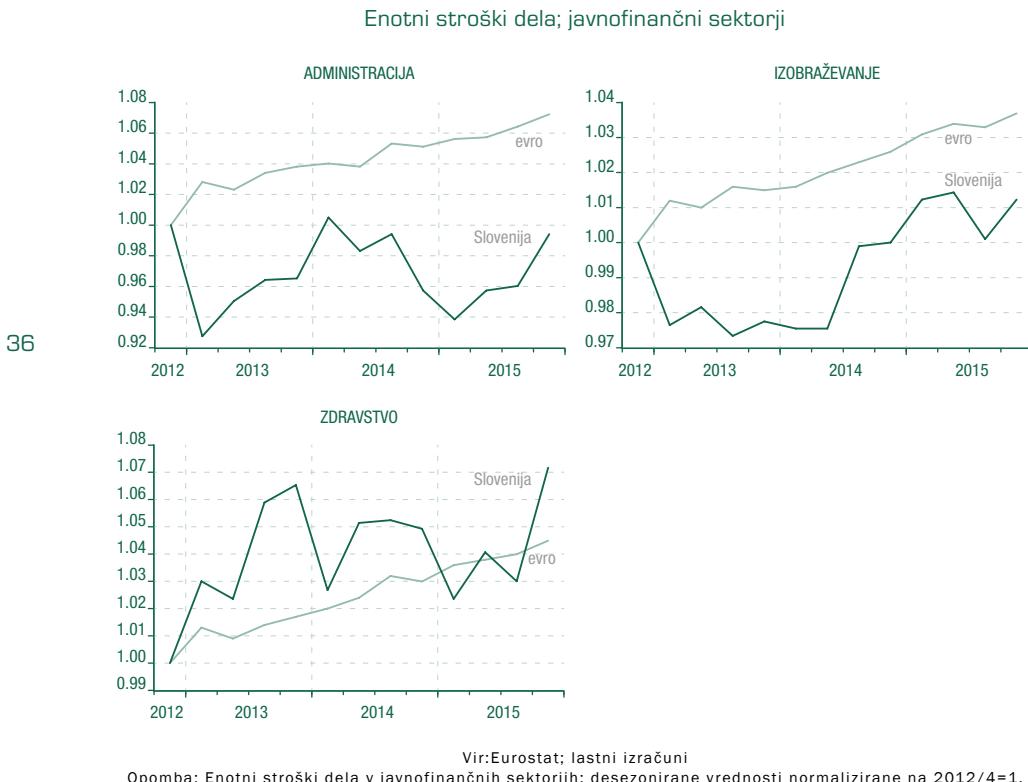
4% , medtem ko so v javnem sektorju najhitreje naraščale plače administracije (po 6.2% letno). Rast plač v izobraževanju in zdravstvu je bila precej počasnejša kot v administraciji (2% oziroma 3.1%), vendar še vedno približno tako hitro kot v povprečju dejavnosti gospodarstva.

V dejavnostih storitev je bolj dolgoročna dinamika povprečnih plač precej nižja kot v dejavnostih proizvajalcev blaga. To je pričakovano, saj so sektorji industrije imeli zadnja tri leta opazno močnejšo dinamiko povpraševanja.

Opazne razlike med sektorji kažejo tudi enotni stroški dela, saj je dinamika enotnih stroškov dela v industriji po 2012 praviloma opazno prehitevala dinamiko v evro območju. Tako so do konca 2015 enotni stroški dela v industriji porasli v Sloveniji za 2% več kot v evro območju. V sektorjih storitev so enotni stroški dela po 2012 sicer prav tako naraščali nekaj hitreje kot v evro območju, vendar je prednost Slovenije pred evro območjem konec lanskega leta popolnoma splahnela.

Medtem ko je relativna razlika v dinamiki enotnih stroškov dela med industrijo in storitvami (glede na evro območje) majhna, pa so odstopanja ustrezne dinamike enotnih stroških dela pri državi velika. Po 2012 so enotni stroški dela ožje države in v izobraževanju naraščali bistveno počasneje od ustreznih enotnih stroškov dela v evro območju. Kot kaže slika je bila dinamika še posebno šibka v ožji državi, kjer je dinamika stroškov dela sicer precej nihala, vendar do konca leta 2015 ni uspela niti zadržati zatečene ravni s konca 2012. V istem času so enotni stroški dela v evro območju enakomerno naraščali, porasli so za prek 7%.

Podobno je bilo tudi v izobraževanju, kjer so enotni stroški dela v 2013 in začetku 2014 prav tako močno zaostali za ustreznimi enotnimi stroški dela v evro območju, tako da, ne glede na pospešitev po drugem četrletju 2014, do konca 2015 niso presegli vrednosti konec 2012 niti za 1%! V istem obdobju so enotni stroški dela izobraževanja v evro območju enakomerno naraščali in porasli za 3.5%.

Enotni stroški dela v zdravstvu so v istem obdobju v Sloveniji naraščali relativno precej bolj (glede na evro območje), še zlasti v začetnem delu obdobja (do konca 2013). Ponovno so opazno pospešili v drugi polovici 2015, tako da so v celotnem obdobju po 2012 porasli za preko 7%, kar je precej več kot v evro območju, kjer so se povečali le za 4%!

FINANČNA GIBANJA

9. Opazna krepitev (tekoča in trendna) javnofinančnih prihodkov v aprilu in maju

Javnofinančni prihodki so v zadnjih treh mesecih, navkljub naraščanju trendno (medletno) precej zanihali. Najprej so aprila opazno porasli, čeprav so bolj dolgoročno precej zaostali za ustreznimi vrednostmi v 2015, na kar so maja ponovno močno porasli, tokrat pa so močno porasli tudi trendno. Takšno trendno nihanje je bilo praktično v celoti posledica nihanja javnofinančnih prihodkov v 2015, torej posledica spremnjanja osnove. Aprila lani so namreč javnofinančni prihodki zaradi premika timinga močno porasli, maja lani pa iz istega razloga močno zaostali.

37

Letos, kot rečeno, javnofinančni prihodki opazno naraščajo od februarja dalje, tako da so bili do konca maja kumulativno že za preko 260 milijonov evrov (0.6% BDP) višji kot v istem obdobju lanskega leta. Skupno povečanje v aprilu in maju je bilo veliko tako pri neposrednih davkih in ostalih prihodkih kot pri domačih davkih na blago in storitve.

Neposredni davki in ostalih prihodki so se v povprečju zadnjih dveh mesecev za okoli 8% višji kot v katerem koli mesecu letošnjega leta, večji so tudi od povprečja leta 2015. V zadnjih dveh mesecih je večina davčnih oblik neposrednih davkov opazno presegla ustrezne vrednosti v lanskem letu. Največ so zagotovo prinesli presežki prispevkov za zdravstveno in pokojninsko blagajno ter dohodnine. Pri prispevkih so presežki v povprečju zadnjih dveh mesecev presegali ustrezne vrednosti lani za 4%-5.5%, oziroma skupno za 16 milijonov (pri prispevkih zdravstvenega zavarovanja) oziroma 32 milijonov (pri prispevkih pokojninskega zavarovanja). Pri dohodnini so presežki obeh mesecev manjši, vendar so skupno vseeno presegli 6 milijonov. Tudi kumulativno so te tri oblike največ prinesle k veliki fiskalni izdatnosti v prvih petih mesecih. Vse tri davčne oblike skupaj so namreč v petih mesecih prinesle za okoli 130 milijonov več ko v istem obdobju lanskega leta. Davek na dobiček podjetij je sicer bil maja zelo izdaten, vendar to le zaradi premika timinga vplačila poračuna davka na dobiček; ta je namreč praviloma centriran na april, letos pa je realiziran predvsem v maju. V povprečju zadnjih dveh mesecev skupaj je bil v 2016 celoten javnofinančni prihodek od davka na dobiček celo nekaj manjši kot lani (za približno 9 milijonov), kar je bilo poleg zmanjšanja donosa od kazni (za okoli 3milijone v obdobju april maj) najslabši letošnji javnofinančni izplen katerekoli davčne oblike!

Tudi pri domačih davkih na blago in storitve je bil donos v povprečju aprila in maja zelo visok (okoli 450 milijonov), tako da je presegel povprečje 2015 za 8.8%. Glavnino presežka nad letom 2015 so prinesli davek na dodano vrednost po obračunu (v maju in aprilu skupno 2.2 milijona), trošarine 104 milijone in davek na dodano vrednost od uvoza (5 milijonov). Tudi kumulativni presežek v celiem letu (do maja) je največji pri omenjenih davčnih oblikah. Razloga za takšno povečanje donosa teh oblik sta predvsem dve spremembi v gospodarskih

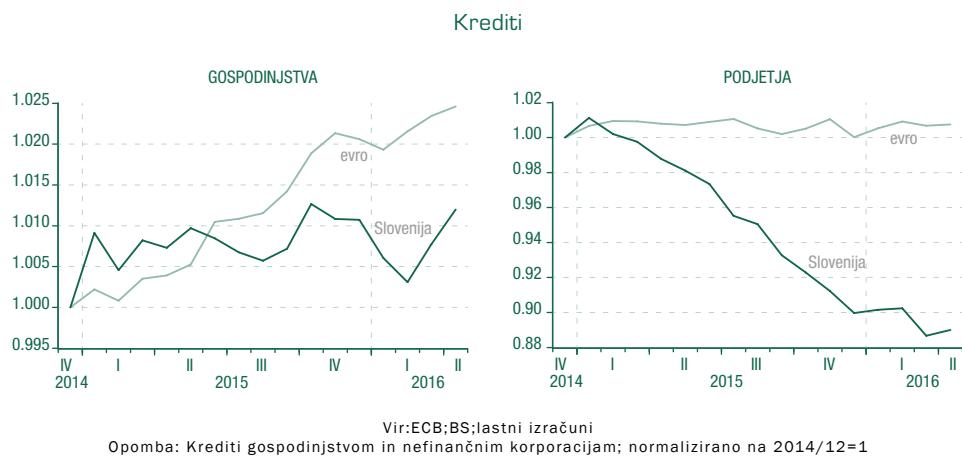
dosežkih, rast domačega trošenja in porast cen naftnih derivatov. Krepitev domačega trošenja kaže še zlasti davek na dodano vrednost od uvoza, saj v zadnjih dveh mesecih sistematično presega lanskoletne vrednosti za preko 3% oziroma za nekaj preko 2 milijona. Obrat v dinamiki javnofinančnih prihodkih je še zlasti izrazit pri trošarinji. Medtem ko je do maja (zaradi cenitve nafte) donos trošarinj medletno sistematično padal, je povečanje cen nafte potisnilo močno navzgor tudi donos od trošarinj, maja je dosegel presežek (nad lanskim majem) celo 114 milijonov evrov.

38

10. Depoziti še naprej hitro navzgor

Skupni krediti so aprila porasli za 70 milijonov (0.4%), bolj dolgoročno (medletno) pa so se zmanjševali po 7.4% na leto. Približno za enako so se tekoče povečali tako krediti gospodinjstvom kot podjetjem, medtem ko je bila bolj dolgoročna dinamika pri podjetjih še naprej bistveno nižja, čeprav se razkorak v dinamiki kreditiranja podjetij med Slovenijo in evro območjem aprila ni povečal. Od konca 2014 so krediti podjetjem v Sloveniji zaostali za krediti v evro območju za 12% (tudi če se izloči prenose na slabo banko). Po drugi strani je bila dinamika kreditov gospodinjstvom aprila v Sloveniji malo hitrejša kot v evro območju, zato se je kumulativni zaostanek od konca 2014 zmanjšal na 1.5%.

Skupni depoziti so se aprila prav tako povečali za 0.4%, bolj dolgoročno pa so porasli za 7.4%! Ponovno so porasli tako depoziti gospodinjstev in podjetij. Bolj dolgoročno hitro naraščajo eni in drugi, vendar res zelo hitro naraščajo depoziti podjetij; aprila so medletno naraščali po 16%. Viški v transakcijah s tujini, ki so omenjeni pri dinamiki končnega povpraševanja, so glavni vir za hitro povečevanje potenciala samo-financiranja podjetij.

Grosistične obrestne mere še naprej ostajajo zelo nizke. Trimesečni euribor je tako -0.26%, do enega leta pa negativen. Precej detajlističnih obrestnih mer se je marca v Sloveniji zmanjšalo. Obrestne mere na posojila gospodinjstvom so ostale nespremenjene, medtem ko so se posojila podjetjem opazno pocenila, še zlasti večja posojila, obrestne mere za kredite preko 1 milijona so padle za 0.4 odstotne točke. Depozitne obrestne mere so se malenkost zmanjšale. Spremembe obrestnih mer v evro območju so bile precej manjše kot v Sloveniji.

11. Plačilnobilančni presežek v prvem četrletju presega 700 milijonov €

Kljub zmanjšani dinamiki medletne rasti ostaja tekoča bilanca visoko pozitivna tudi v marcu, s tem pa tudi v celotnem prvem četrletju. Zunanji dolg se je malo povečal, donos na slovenske državne obveznice pa je v začetku junija padel na samo 1.41%, kar je manj kot pri Italijanh in Špancih.

V marcu 2016 je bil presežek tekočega dela plačilne bilance 287 milijonov € (v enakem mesecu lani kar 320 milijonov €), kar je rezultat blagovnega presežka 200 milijonov € (marca lani 220 milijonov €), storitvenega presežka 199 milijonov € (154 milijone €), primanjkljaja primarnih dohodkov 46 milijonov € (9 milijonov €) in primanjkljaja sekundarnih dohodkov 65 milijonov € (44.9 milijonov €). V EU28 je znašal presežek v februarju 9.1 milijardo €, v katerem je bil slovenski delež kar 1.8%.

Po razpoložljivih podatkih za 21 članic EU28 je Slovenija med deseterico članic s pozitivno tekočo plačilno bilanco v marcu 2016.

Plaćilna bilanca

Postavka	januar-marec		marec	
	2015	2016	2015	2016
I. Tekoči račun	443,1	703,3	320,4	286,8
1. Blago	350,4	555,9	220,2	199,7
2. Storitve	400,5	461,2	154,2	198,5
transport	184,90	207,70	69,20	74,10
turizem	277,70	313,10	97,60	117,30
3. Primarni dohodki	-125,6	-136,6	-9	-46
delo	125	123,2	41,6	41
- capital	-271	-243	-86,5	-88,8
4. Sekundarni dohodki	-182,1	-177,2	-44,9	-65,4
- država	-125,1	-125,6	-21,8	-43,2
II. Kapitalski račun	30	24,6	5,7	-20,8
III. Finančni račun	398	265	14,3	-56,2
1. Neposredne naložbe	-360,3	-269	-256,1	-181,4
imetja	69,6	112,3	-39	32,1
obveznosti	430	381,3	217,1	213,5
2. Naložbe v vrednostne papirje	625,1	616,9	130	-828,1
imetja	337,9	464,2	159,9	333,6
- obveznosti	-287,2	-152,7	29,9	1.161,7
3. Finančni derivativi	21,5	-5,7	7,4	-0,5
4. Ostale naložbe	131,9	-87,7	100,7	998,8
4.1. Imetja	340,9	-92,1	121,2	385,7
4.2. Obveznosti	209	-4,4	20,5	-613,1
5. Rezervna imetja	-20,2	10,4	32,3	-44,9
IV. Neto napake in izpustitve	-75,1	-462,9	-311,8	-322,1

Vir: BS, milijoni evrov

V prvem četrletju 2016 skupaj znaša presežek tekoče bilance 703 milijone € (v enakem obdobju lani je bil 443 milijonov €), kar je rezultat blagovnega presežka 556 milijonov € (lani 350 milijonov €), storitvenega presežka 461 milijonov € (400 milijonov €), primanjkljaja primarnih dohodkov 137 milijonov € (126 milijonov €) in primanjkljaja sekundarnih dohodkov 177 milijonov € (182 milijonov €). Pri slednjih gre v veliki meri za transfer profitov tujih podjetij pri nas, ki se iz leta v leto povečuje.

Kapitalski račun kaže v prvih treh mesecih 2016 povečanje obveznosti za 25 milijonov € (v enakem obdobju lani za 30 milijonov €). Finančni račun kaže v enakem obdobju povečanje obveznosti za 265 milijonov € (lani 398 milijonov €). Pri neposrednih naložbah so obveznosti padle za 269 milijonov € (360 milijone €), naložbe v vrednostne papirje so povečale obveznosti za 617 milijonov € (625 milijonov €), pri ostalih naložbah pa so se obveznosti zmanjšale za 88 milijonov € (v enakem obdobju lani so se povečale za 132

milijonov €). Rezervna imetja pri Banki Slovenije so porasla za 10 milijonov € (v enakem obdobju lani so se zmanjšala za 20 milijonov €).

Tako bruto kot neto zunanji dolg sta se v marcu 2016 povečala. Konec marca je znašal bruto zunanji dolg 45340 milijonov €, pri čemer je bilo državnega in državno garantiranega 30552 milijonov € ali 67.4%. Neto zunanji dolg je znašal 12130 milijonov €, kar je 26.7% bruto dolga. Mednarodne rezerve Banke Slovenije so bile konec aprila 2016 le 763 milijonov €, pri čemer je bilo zlata za 115 milijonov €, imetja SDR 202 milijona €, rezervna pozicija pri MDS 196 milijonov € in devizne rezerve le 249 milijonov €).

Donos na desetletne slovenske državne obveznice je bil 6. Junija 1,41%, kar ostaja nižje (ugodnejše) od donosa na italijanske in španske obveznice, s katerimi se običajno primerjamo.

	Prebivalstvo	Domače končno trošenje za blago in tržne storitve						Širša država			Skupno		
		mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
Leto													
2010	19578	0,74	3,64	7651	-9,69	-5,79	2512	-0,10	-1,79	29741	-2,24	-1,78	
2011	20675	2,80	119	6694	-6,62	-0,96	2443	-2,77	-5,99	29812	0,07	-0,11	
2012	20452	-1,08	-0,43	6157	-8,03	-6,99	2363	-3,27	-4,63	28972	-2,82	-2,26	
2013	19524	-1,76	2,62	6304	0,47	-0,76	2237	-5,32	-6,49	28066	-1,56	-2,54	
2014	19417	0,61	1,07	7503	5,28	6,37	2230	-0,41	-1,21	29150	1,69	2,21	
2015	19667	0,58	0,08	7469	198	0,87	2305	3,37	1,09	29441	115	0,35	
2015/1	1461	-2,89	0,03	513	1,22	0,19	154	-12,67	-4,02	2128	-2,73	-0,30	
2	1395	1,30	0,71	589	5,66	1,48	147	-20,20	-1,85	2130	0,58	0,72	
3	1638	0,92	0,92	694	1,58	0,39	200	16,86	1,54	2532	2,20	0,86	
I	4494	-0,24		1796	2,78		500	-5,77		6790	0,11		
4	1641	-3,73	0,65	625	-2,19	0,53	180	-1,79	-0,87	2445	-3,20	0,52	
5	1640	1,38	0,39	633	2,35	0,64	165	0,14	-1,14	2438	1,54	0,36	
6	1728	3,34	0,40	654	2,50	0,75	213	12,30	5,13	2595	3,81	0,84	
II	5008	0,29		1912	0,87		558	3,77		7478	0,69		
7	1709	-0,19	0,42	644	-2,76	0,32	199	-3,92	1,63	2553	-1,15	0,50	
8	1597	1,55	-0,89	600	0,62	0,28	172	1,17	1,10	2369	1,29	-0,46	
9	1708	1,18	0,04	638	0,13	-0,52	173	2,35	2,02	2519	0,99	0,05	
III	5014	0,82		1883	-0,72		544	-0,40		7441	0,34		
10	1746	-0,64	-1,00	633	0,76	-0,02	181	0,73	-0,11	2560	-0,20	-0,70	
11	1628	2,24	-0,32	664	16,93	0,84	190	4,28	-0,06	2482	5,96	0,00	
12	1776	2,56	0,68	582	-1,18	-1,63	332	31,12	8,64	2690	4,51	0,93	
IV	5151	1,35		1879	5,26		703	14,28		7732	3,35		
1	1436	-1,69	-0,91	474	-7,57	-2,07	158	2,62	-2,83	2068	-2,80	-1,36	
2	1439	3,13	0,95	556	-5,58	-0,76	179	21,77	0,06	2173	2,01	0,42	
3	1614	-1,47	0,14	630	-9,32	-2,14	200	0,06	0,17	2443	-3,50	-0,48	
I	4489	-0,11		1660	-7,60		536	7,21		6685	-1,55		

	Izvoz Slovenije*			Izvoz Slovenije izven EU28**			Izvoz EU28**			Izvozne cene Slovenija**			Izvozne cene EU28**	
	Leto	mil. €	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2010	18251	14,02	16,09	6359	10,16	1338504	22,63	110,3	2,75	112,7	5,27			
2011	20458	12,10	13,22	7255	13,87	1530880	13,47	117,6	6,57	117,7	4,45			
2012	20884	2,08	1,60	7827	7,89	1685277	10,09	124,2	2,90	124,7	4,80			
2013	21620	2,65	1,85	6447	3,02	1733123	2,97	107,2	-0,27	108,7	-0,88			
2014	23054	6,63	6,44	6704	3,99	1705004	-1,62	107,4	0,22	108,4	-0,24			
2015	23868	4,06	5,04	6931	3,39	1789151	4,94	107,8	0,34	112,4	3,64			
2015/1	1802	-0,18	0,09	459	-5,91	126727	-2,85	108,8	1,21	109,5	1,77			
2	1876	6,25	0,28	542	1,86	138025	1,63	109,5	0,55	111,4	3,72			
3	2174	9,57	0,63	615	1,79	162375	13,72	107,8	0,84	112,9	5,02			
I	5852	5,34		1615	-0,50	427127	4,42	108,7	0,87	111,3	3,50			
4	1961	0,37	-0,96	576	-6,17	155473	11,88	107,1	-1,65	114,5	6,91			
5	1962	7,31	-0,47	565	8,69	145973	3,50	108,5	1,21	114,6	6,41			
6	2147	10,90	1,19	624	5,53	159851	12,81	111,8	6,68	114,0	4,97			
II	6070	6,16		1765	2,32	461296	9,39	109,1	2,03	114,4	6,09			
7	2123	4,83	0,52	650	10,42	162088	7,00	108,2	-0,28	113,0	3,86			
8	1561	2,06	-1,55	466	1,84	131762	6,92	109,5	1,86	112,7	3,39			
9	2171	1,31	0,83	590	0,61	148796	-1,24	105,9	-3,73	111,5	1,92			
III	5854	2,76		1706	4,50	442646	4,06	107,9	-0,74	112,4	3,06			
10	2146	-0,22	-0,19	602	0,27	153983	-2,12	105,8	-2,04	111,1	1,28			
11	2096	4,41	0,33	591	8,71	148094	1,64	105,6	-1,77	111,4	2,01			
12	1850	2,32	1,25	654	12,56	156005	6,96	104,0	0,87	111,7	2,20			
IV	6091	2,11		1846	7,06	458082	2,05	105,1	-1,00	111,4	1,83			
1-12	23868	4,06	5,04	6931	3,39	1789151	4,94	107,7	0,29	112,4	3,61			
1	1829	1,54	-0,78	482	5,10	121444	-4,17	106,2	-2,39	110,1	0,55			
2	2029	8,15	1,40	560	3,49	136972	-0,76	104,0	-5,02	109,7	-1,53			
3	2172	-0,07	0,34	625	1,63	150690	-7,20	103,8	-3,71	110,0	-2,57			
I	6031	3,06		1667	3,24	409106	-4,22	104,7	-3,71	109,9	-1,20			

* podatki SURS, ** podatki Eurostat

	Uvoz Slovenije*			Uvoz Slovenije izven EU28 **			Uvoz EU28 * *			Uvoz Slovenija * *			Uvozne cene Slovenija * *			Uvozne cene EU28 **		
Leto	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	meditearna stopnja	mil. €	meditearna stopnja	mil. €	meditearna stopnja	indeks	meditearna stopnja	indeks	meditearna stopnja	indeks	meditearna stopnja	indeks	meditearna stopnja	
2010	19504	16,29	17,44	7292	31,94	1482947	23,70	128,0	8,65	123,8							13,65	
2011	21954	12,56	14,40	8250	13,06	1681150	11,40	138,7	8,33	137,2	10,80							
2012	22051	0,44	-0,51	8166	-1,02	1782930	6,05	141,1	4,58	146,5	6,26							
2013	22180	0,46	-0,64	7525	7,89	1683261	-6,39	108,3	-3,50	114,4	-3,65							
2014	22566	1,74	2,30	7896	4,92	1679925	-0,20	105,5	-2,63	111,4	-2,61							
2015	23113	2,36	2,42	8075	2,27	1717093	2,21	105,0	-0,45	109,6	-1,65							
2015/1	1780	0,41	-0,95	619	-0,63	137467	4,58	104,5	-2,34	106,4	-5,84							
2	1878	6,00	0,65	699	15,43	134374	2,49	104,1	-2,71	109,2	-3,62							
3	2054	7,91	0,56	694	8,19	152308	9,69	108,3	1,69	111,8	-0,89							
I	5712	4,85		2011	7,60	424149	2,45	105,6	-1,12	109,1	-3,45							
4	1985	4,54	0,52	678	0,77	1466162	6,20	108,5	2,26	113,6	2,71							
5	1886	-1,47	-1,23	654	-9,12	139878	-0,42	108,5	3,53	114,5	3,25							
6	1984	6,75	112	697	4,96	149571	7,65	107,1	1,90	112,9	1,07							
II	5855	3,23		2028	-1,34	4360661	4,46	108,0	2,56	113,7	2,34							
7	1959	-0,55	0,06	645	5,39	149734	-0,19	106,2	0,47	110,5	-0,54							
8	1627	-0,02	-0,94	605	-1,11	133808	1,32	102,6	-3,75	109,1	-2,06							
9	2000	-0,35	0,48	706	-5,47	145093	-1,99	103,9	-0,19	107,6	-3,76							
III	5586	-0,32		1957	-0,75	428635	-0,35	104,2	-1,17	109,1	-2,12							
10	2044	-0,74	-0,51	728	0,34	150647	0,68	100,4	-5,55	106,7	-4,65							
11	2002	-0,93	-0,28	694	2,46	142074	5,07	102,7	-2,65	106,7	-3,18							
12	1914	7,76	1,45	657	10,15	135526	1,53	103,4	2,17	105,6	-2,13							
IV	5960	1,77		2079	3,99	428247	2,37	102,2	-2,08	106,3	-3,33							
1	1685	-5,35	-2,08	594	-4,07	132752	-3,43	100,1	-4,21	110,1	3,48							
2	1909	1,65	0,67	689	-1,35	133692	-0,51	100,3	-3,65	109,7	0,46							
3	2039	-0,76	0,62	735	5,95	143487	-5,79	97,8	-9,70	110,0	-1,61							
I	5632	-1,40		2018	0,33	409981	-3,35	99,4	-5,90	109,9	0,73							

* podatki SURS, ** podatki Eurosta

Leto	Industrijska producija EU27	Gospodarska aktivnost in brezposelnost v EU				Anketna stopnja brezposelnosti					
		Predelovalna dejavnost EU27	Gradbena aktivnost EU27	Trgovina na drobno EU27	medletna stopnja indeks						
2010	97,38	6,5	97,93	7,3	88,85	4,4	110,34	2,1	9,6	9,5	7,2
2011	101,15	3,40	103,14	4,80	89,89	0,07	111,85	1,30	9,6	9,7	8,1
2012	98,73	-2,1	100,59	-2,2	87,09	-5,9	113,96	1,1	10,5	10,6	8,9
2013	100,32	3,6	101,69	1,1	92,27	5,9	102,89	-9,8	10,9	11,1	10,2
2014	101,43	1,06	103,77	2,05	94,22	2,93	104,76	1,80	10,2	11,6	9,7
2015	103,15	1,62	105,64	1,69	93,28	0,38	106,97	1,89	9,43	10,87	9,08
2015/1	98,23	0,9	96,85	0,8	78,4	1,3	99,14	1,8	10,2	11,6	10
2	101,39	1,7	101,72	1,4	82,7	-1,4	93,16	2,3	10,2	11,7	9,8
3	111,68	2,4	114,14	2,5	94,72	0,2	104,43	2,7	10,0	11,6	9,5
I	103,77	1,7	104,24	1,6	85,27	0,0	98,91	2,3	10,1	11,6	9,8
4	102,09	11	105,05	1,1	94,23	0,3	104,40	1,4	9,7	11,2	9,4
5	103,15	2,0	106,96	2,4	96,19	1,1	106,30	2,2	9,5	10,9	9,2
6	105,6	1,7	110,41	1,7	99,30	-0,4	105,59	1,2	9,3	10,6	9,1
II	103,61	1,6	107,47	1,7	96,57	0,3	105,43	1,6	9,5	10,9	9,2
7	103,83	1,8	107,49	1,5	96,12	1,1	108,9	2,1	9,0	10,4	8,8
8	88,97	2,5	90,73	2,5	84,21	-0,2	104,48	0,9	8,9	10,3	8,6
9	107,02	1,8	112,03	2,1	101,14	0,6	104,37	1,9	9,0	10,4	8,3
III	99,94	2,0	103,42	2,0	93,82	0,6	105,92	1,7	9,0	10,4	8,6
10	109,78	2,8	113,33	2,7	105,79	1,2	109,7	2,7	9,1	10,6	8,4
11	108,86	2,1	111,56	2,3			110,18	2,1	9,1	10,6	8,3
12	99,18	0,4	99,5	1,3			133,64	2,1	9,1	10,5	8,6
IV	105,94	1,8	108,13	2,1			117,84	2,3	9,1	10,6	8,4
2016/1	101,46	3,3	100,86	4,1			101,23	2,1	9,2	10,7	9,1
2	102,42	1,0	103,77	2,0			94,81	1,8	9,3	10,8	8,9
3	112,07	0,3	114,50	0,3			105,11	0,7	9,1	10,6	8,5
I	105,32	1,5	106,38	2,1			100,38	1,5	9,2	10,7	8,8

Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v EU										
	Poslovna klima EU28			Naročila, predelovalna dejavnost EU28			Naročila, gradbeništvo EU28			Postovni optimizem EU28
Leto	ocena stanja	meditna spremembra	ocena stanja	meditna spremembra	indeks naročil	meditna spremembra	ocena stanja	meditna spremembra	EU 27	Slovenija
2010	0,45	2,92	-24,36	28,65	-43,25	2,08	6,02	-6,85	-5,13	21,40
2011	0,60	0,16	-11,68	12,70	-40,31	4,12	-0,64	-6,85	-2,33	2,62
2012	-0,70	-1,30	-24,07	-12,39	-41,17	-0,86	-5,45	-4,81	-10,70	-8,37
2013	-0,44	-0,20	-22,78	1,30	-39,82	1,35	-0,70	4,76	-7,63	3,08
2014	0,24	0,68	-14,41	8,31	-35,16	4,43	9,15	9,78	-3,58	4,02
2015	0,3	0,0	-12,1	2,0	-29,6	5,1	14,4	4,8	-2,9	0,6
2015/1	0,2	-0,1	-15,3	12	-35,3	4,5	6,2	1,4	-4,0	-1,1
2	0,1	-0,3	-13,7	0,8	-33,4	5,2	7,6	-2,5	-0,9	-0,4
3	0,2	-0,3	-11,6	2,0	-33,8	4,6	15,5	5,2	0,2	0,3
I	0,2	-0,2	-13,5	13	-34,2	4,8	9,8	1,4	-16	-0,4
4	0,3	0,0	-9,8	15	-28,8	6,7	16,4	-1,9	-0,1	-0,9
5	0,3	-0,1	-10,7	16	-30,4	5,8	22,0	6,7	-0,8	-0,2
6	0,1	-0,1	-10,7	14	-28,3	7,3	13,9	4,2	-2,6	0,2
II	0,2	-0,1	-10,4	15	-29,2	6,6	17,4	3,0	-1,2	-0,3
7	0,4	0,2	-11,0	1,7	-26,1	5,3	7,9	-0,5	-3,4	0,9
8	0,2	0,0	-9,4	2,1	-25,3	5,7	15,9	6,1	-2,5	0,7
9	0,3	0,3	-12,0	3,9	-27,1	2,3	21	16,0	-2,0	2,5
III	0,3	0,2	-10,8	2,6	-26,2	4,4	14,9	7,2	-2,6	1,4
10	0,4	0,3	-14,4	3,5	-29,0	3,3	20,3	14,0	-4,9	2,6
11	0,4	0,2	-15,0	0,2	-29,7	5,0	14,2	5,3	-7,5	0,2
12	0,4	0,3	-12,0	3,9	-29,2	5,1	12,2	4,4	-6,2	2,0
IV	0,4	0,3	-13,8	2,5	-29,3	4,5	15,6	7,9	-6,2	1,6
2016/1	0,3	0,1	-13,1	2,2	-30,1	5,2	7,2	1,0	-3,0	1,0
2	0,1	0,0	-14,4	-0,7	-28,9	4,5	11,1	3,5	-1,8	-0,9
3	0,1	-0,1	-13,2	-1,6	-30,8	3,0	15,1	-0,4	-0,7	-0,9
I	0,2	0,0	-13,6	0,0	-29,9	4,2	11,1	1,4	-1,8	-0,3
4	0,1	-0,2	-11,6	-1,8	-27,3	1,5	14,5	-1,9	-0,9	-0,8

	Gospodarska klima		Naročila, predelovalna dejavnost		Naročila, gradbeništvo		Trgovina na drobno pričakovanja		Poslovni optimizem	
	Leto	ocena stanja	medljena spremembra	ocena stanja	medljena spremembra	indeks naročil	medljena spremembra	ocena stanja	medljena spremembra	ocena stanja
2010	-8,8	12,9	-24,6	37,1	-68,8	-71	24,9	24,8	-0,9	22,0
2011	-6,7	2,0	-15,5	7,0	-59,3	9,7	24,7	-1,8	-0,3	-0,1
2012	-16,7	-10,0	-32,4	-16,9	-52,7	6,6	20,0	4,7	-10,9	-10,6
2013	-13,4	3,3	-26,5	5,8	-32,5	20,2	24,0	4,0	-5,3	5,5
2014	-2,17	11,25	-9,89	16,68	-15,08	17,47	30,49	6,48	2,05	7,42
2015	5,12	7,28	-1,25	8,64	-22,05	-6,98	37,68	7,19	5,85	3,80
2015/1	2,2	11,2	-18,7	4,8	-27,2	3,2	24,4	0,8	4,5	6,9
2	4,7	12,7	-14,6	5,6	-31,8	2,9	36,8	3,0	8,3	4,7
3	6,7	12,7	-2,0	-13,4	-34,9	-4,8	54,6	17,9	12,3	7,9
I	4,5	12,2	-11,8	7,9	-31,3	0,4	38,6	7,2	8,4	6,5
4	6,8	10,8	6,9	22,0	-30,5	-7,7	44,4	5,7	9,2	3,9
5	8,2	5,2	2,5	9,6	-17,4	-9,4	58,3	21,8	9,2	3,0
6	5,4	4,4	-1,9	13	-17,7	-11,0	33,9	4,1	4,0	-0,9
II	6,8	6,8	2,5	11,0	-21,9	-9,4	45,5	10,5	7,5	2,0
7	4,2	2,2	7,3	5,7	-13,8	-9,7	33,0	-1,5	3,7	-0,3
8	8,0	8,0	-0,8	3,8	-11,1	-3,5	14,6	5,9	9,1	5,5
9	6,9	5,9	-4,0	6,5	-24,8	-19,9	47,6	16,9	6,3	3,0
III	6,4	5,4	0,8	5,3	-16,6	-11,0	31,7	7,1	6,4	2,7
10	5,3	4,3	9,4	8,6	-17,2	-12,2	34,2	5,5	5,7	4,5
11	1,4	4,4	1,9	9,3	-14,2	-3,9	40,6	9,7	-10	3,6
12	1,6	5,6	-1,0	13,1	-24,0	-7,7	29,8	-3,5	-1,1	3,8
IV	2,8	4,8	3,4	10,3	-18,5	-7,9	34,9	3,9	1,2	4,0
2016/1	2,6	0,4	-10,7	8,0	-34,2	-7,0	27,0	2,6	4,0	-0,5
2	4,1	-0,6	-5,7	8,9	-39,6	-7,8	42,5	5,7	8,1	-0,2
3	5,2	-1,5	2,1	4,1	-48,9	-14,0	54,0	-0,6	8,7	-3,6
I	4,0	-0,6	-4,8	7,0	-40,9	-9,6	41,2	2,6	6,9	-1,4
4	7,7	0,9	7,1	0,2	-33,4	-2,9	20,8	-23,6	12,4	3,2

	Industrijska proizvodnja						Oskrba (el., plin, voda)					
	Skupno			Rudarsstvo			Predeľovalna industrija					
Leto	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesecna rast
2010	115,3	7,1	0,78	127,5	12,1	1,00	115,3	7,6	0,84	107,8	0,3	-0,06
2011	104,4	-9,5	-0,4	118,7	-7,7	-0,73	105,1	2,7	-0,45	89,1	4,6	0,09
2012	104,1	0,0	-0,15	110,7	-6,6	-0,86	103,6	-1,0	-0,19	98,7	10,0	0,69
2013	99,6	-4,3	0,31	88,2	-10,4	-0,82	97,6	-5,8	-0,35	120,1	21,6	0,26
2014	101,5	2,1	0,48	83,4	-0,09	-2,26	101,4	4,2	0,53	103,3	-13,9	-1,09
2015	106,3	5,0	0,38	85,3	8,66	2,23	106,8	5,6	0,46	103,9	0,63	-0,54
2015/1	99,7	4,6	0,12	73	-15,8	2,62	99	5,0	0,43	109,4	4,4	-2,22
2	103	8,2	0,49	70,4	-5,2	3,28	102,5	8,2	1,00	111,8	9,2	-2,00
3	115,7	9,0	1,09	81,3	29,0	4,39	116,5	9,4	1,18	112,7	4,1	-0,23
I	106,1	7,3		74,9	0,3		106,0	7,6		111,3	5,8	
4	103,3	0,8	-0,34	86,4	-36,3	5,21	103,7	1,6	-0,47	101,3	2,1	0,74
5	107,1	6,0	0,05	92,5	-0,2	7,15	107,7	6,7	-0,27	102,3	0,6	0,94
6	114,2	8,2	1,22	88,7	7,1	6,05	116,1	8,8	1,29	98,8	4,7	0,54
II	108,2	5,0		89,2	-14,0		109,2	5,7		100,8	2,4	
7	109,4	2,6	0,59	85,7	12,3	0,82	109,9	3,1	0,39	106,8	-3,0	0,74
8	90,2	8,4	0,01	76,8	10,0	-2,02	89,2	9,0	0,02	100	1,8	-0,65
9	115	6,1	0,74	74,5	-20,6	-3,31	117,1	7,2	0,83	100,4	-0,1	-0,66
III	104,9	5,5		79,0	-1,2		105,4	6,3		102,4	-0,5	
10	114,3	3,5	-0,11	83,8	-10,4	-3,82	115,4	4,0	-0,06	107,4	2,6	-0,84
11	113,4	8,4	0,46	98,1	27,9	0,98	114	8,6	0,67	107,9	3,6	-0,88
12	99,4	3,2	0,23	94,7	78,7	5,39	97,9	2,6	0,53	112,6	0,7	-1,96
IV	109,0	5,1		92,2	23,9		109,1	5,1		109,3	2,2	
2016/1	103,2	3,5	-0,22	79,9	9,5	1,86	103,4	4,4	-0,15	103,1	-5,8	-1,42
2	111,5	8,3	1,22	75,3	7,0	1,78	112,7	10,0	1,7	105,1	6,0	-0,36
3	119,1	2,9	0,69	84,4	3,8	3,85	121,2	4,0	0,84	103,6	-8,1	-0,85
I	111,3	4,8		79,9	6,6		112,4	6,1		103,9	-6,6	

	Leto	tisoč ur	Gradbeništvo			Nočitve domaćih gostova			Nočitve tujih gostova			Skupaj nočitve		
			letni porast	meseca rast	v 1000	letni porast	meseca rast	v 1000	letni porast	meseca rast	v 1000	letni porast	meseca rast	mesecna rast
	2010	36901	-12,0	-1,01	3848	-4,2	-0,35	4923	0,7	0,03	8772	-1,5	-0,13	
	2011	31765	-13,9	-0,91	3867	0,5	0,21	5373	9,1	0,67	9240	5,3	0,47	
	2012	28965	-8,8	-1,07	3679	-4,9	-0,58	5678	5,7	0,70	9355	1,2	0,16	
	2013	27521	-5,0	0,04	3554	-3,4	-0,06	5833	2,7	0,02	9387	0,3	0,01	
	2014	27835	1,1	0,21	3430	-2,7	-0,15	5914	2,4	0,13	9344	0,3	-0,02	
	2015	28120	0,98	0,00	3646	5,94	0,39	6370	7,05	0,36	10016	6,56	0,37	
2015/1	1666	-1,6	-0,47	221	9,6	1,59	326	4,0	-0,43	547	6,2	0,20		
2	1835	1,0	-0,52	332	9,9	2,09	256	15,7	1,99	588	12,4	1,43		
3	2321	6,2	0,66	263	1,0	0,96	294	3,2	-1,07	557	2,2	-0,39		
I	5822	2,2		816	6,8		876	6,9		1692	6,8			
4	2318	1,4	0,26	239	10,5	1,28	401	3,7	0,79	640	6,1	1,00		
5	2371	-2,1	-1,07	249	-2,9	-0,20	535	14,2	1,52	784	8,1	1,06		
6	2608	4,5	1,34	338	7,4	0,28	636	6,3	1,63	975	6,7	1,29		
II	7297	1,3		827	4,9		1572	8,2		2399	7,0			
7	2753	2,1	0,57	486	8,3	-0,34	1043	12,1	0,75	1530	10,9	0,59		
8	2483	1,0	-0,81	532	10,2	-0,7	1258	8,1	0,92	1790	8,7	0,61		
9	2654	0,8	0,84	262	6,4	-1,02	634	7,3	-0,61	895	7,0	-0,56		
III	7891	1,3		1279	8,7		2935	9,3		4215	9,1			
10	2386	-3,4	-0,73	273	0,9	1,03	406	1,2	-0,85	679	1,1	-0,06		
11	2472	2,7	-0,45	218	5,0	0,02	256	-3,0	-3,02	474	0,6	-1,82		
12	2253	-0,7	0,42	233	5,1	-0,36	324	11,7	2,65	557	8,8	1,11		
IV	7111	-0,5		725	3,4		986	3,2		1711	3,3			
2016/1	1557	-6,5	-2,15	236	6,8	1,87	362	11,0	1,14	597	9,3	1,23		
2	1857	1,2	-0,17	341	2,7	1,13	288	12,5	3,49	629	7,0	1,82		
3	2325	0,2	0,83	250	-5,0	-1,63	379	28,8	4,15	628	12,8	1,32		
I	5739	-1,4		826	1,3		1029	17,4		1855	9,6			

	Leto	Zaposlene osebe						Zaposlenost			Skupaj
		v podjetjih in organizacijah	lečni porast	pri samoz. osebah	lečni porast	podjetniki in poklici	lečni porast	iskalci zaposlitve	aktivno prebivalstvo	število lečni porast	
2010	685733	-2,0	61461	-9,5	59824	2,2	100504	16,4	935543	-1,0	
2011	671812	-2,0	57238	-7,0	61258	2,0	110692	10,0	934658	0,0	
2012	662552	-1,4	54491	-4,8	60823	-0,7	110183	-0,5	920184	-1,5	
2013	647584	-2,2	51139	-6,1	61395	0,9	119827	8,8	913423	-0,7	
2014	652557	0,8	50482	-1,3	64351	4,8	120109	0,2	917901	0,5	
2015	662315	1,49	50760	0,58	66845	3,88	112725	-6,16	917362	-0,05	
2014/7	654106	0,9	51035	-1,4	64206	4,8	116199	-0,8	918034	0,7	
8	653569	10	51292	-0,6	64360	4,9	114784	-1,6	916508	0,7	
9	656447	1,2	51115	-0,3	64824	5,1	112560	-1,8	918083	0,9	
10	658616	1,4	52274	0,5	65389	4,6	115901	-2,4	922325	0,6	
11	658996	1,4	52183	1,0	65538	4,0	115411	-3,3	922188	0,5	
12	654023	1,4	50387	1,7	65421	3,4	119458	-3,7	919416	0,4	
2015/1	651838	1,4	49117	1,4	65694	4,0	124279	-4,3	918533	0,8	
2	654339	1,5	49255	2,3	66015	4,2	122552	-5,6	919908	0,8	
3	657569	1,5	50620	3,1	66414	4,3	118099	-6,8	920565	0,7	
4	659579	1,3	51350	3,1	66726	4,4	114923	-7,0	917886	-0,3	
5	661307	1,2	51441	2,0	66883	4,3	112385	-6,1	917298	-0,3	
6	663525	1,4	51393	0,9	66946	4,3	110245	-6,1	917310	-0,2	
7	663022	1,4	51304	0,5	66890	4,2	109557	-5,7	915036	-0,3	
8	663311	1,5	51325	0,1	66957	4,0	107935	-6,0	913580	-0,3	
9	667353	1,7	51442	-0,5	67207	3,7	104758	-6,9	914828	-0,4	
10	669715	1,7	51437	-1,6	67548	3,3	107488	-7,3	917894	-0,5	
11	670937	1,8	51206	-1,9	67570	3,1	107412	-6,9	918794	-0,4	
12	665293	1,7	49237	-2,3	67290	2,9	113076	-5,3	916720	-0,3	
2016/1	663162	1,7	48151	-2,0	67776	3,2	118165	-4,9	916162	-0,3	
2	666695	1,9	48335	-1,9	67995	3,0	116039	-5,3	917958	-0,2	
3	672648	2,3	49570	-2,1	68150	2,6	110226	-6,7	919421	-0,1	
4							105453	-8,2			

	Cene življenjskih potrebščin □2015=100										Goniva	
	Življenske potrebščine			Osnovna inflacija			Blago			Storitve		
Leto	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast
2010	94,38	1,98	0,14	95,00	0,20	0,00	94,50	2,57	94,19	0,70	90,53	13,08
2011	96,09	1,81	0,16	95,75	0,79	0,15	97,14	2,79	93,85	-0,35	98,16	8,47
2012	98,58	2,60	0,24	97,35	1,67	0,12	100,10	3,05	95,32	1,57	106,37	8,38
2013	100,32	1,77	0,07	98,85	1,55	0,12	101,61	1,51	97,53	2,32	108,72	2,23
2014	100,52	0,20	-0,02	99,70	0,83	0,03	101,18	-0,42	99,10	1,62	107,19	-1,39
2015	100,00	-0,52	-0,05	100,00	0,30	0,01	100,00	-1,17	100,00	0,91	100,00	-6,71
2015/1	98,92	-0,5	-0,06	99,10	0,8	0,06	98,69	-1,5	99,42	1,7	99,61	-7,3
2	99,15	-0,4	-0,10	99,22	0,7	0,01	98,76	-1,5	99,97	2,2	99,48	-6,9
3	100,03	-0,3	-0,06	100,00	0,6	0,12	100,19	-1,2	99,68	1,7	101,01	-5,6
I	99,37	-0,4	-	99,44	0,7	-	99,21	-1,4	99,69	1,8	100,03	-6,6
4	100,11	-0,7	-0,11	100,00	0,2	-0,07	100,61	-1,3	99,04	0,6	100,62	-6,3
5	100,88	-0,5	0,00	100,17	-0,2	-0,06	101,68	-0,9	99,17	0,3	102,55	-5,0
6	100,81	-0,7	0,01	100,27	-0,3	-0,06	101,33	-1,0	99,69	-0,2	102,59	-5,5
II	100,60	-0,6	-	100,15	-0,1	-	101,21	-1,0	99,30	0,2	101,92	-5,6
7	99,98	-0,4	0,06	99,67	0,3	0,07	99,32	-0,8	101,39	0,3	101,71	-6,5
8	100,11	-0,3	-0,09	99,99	0,3	0,08	99,22	-0,7	102,00	0,5	100,92	-6,1
9	100,03	-0,6	-0,15	100,25	0,3	-0,08	99,89	-1,2	100,32	0,6	98,57	-7,9
III	100,04	-0,5	-	99,97	0,3	-	99,48	-0,9	101,24	0,5	100,40	-6,8
10	100,06	-0,8	-0,14	100,33	0,1	-0,07	100,17	-1,5	99,82	0,6	98,31	-8,2
11	100,19	-0,5	-0,11	100,69	0,4	0,08	100,37	-1,6	99,80	2,0	97,59	-8,4
12	99,75	-0,5	0,12	100,31	0,3	0,06	99,76	-1,0	99,71	0,7	97,04	-6,7
IV	100,00	-0,6	-	100,44	0,3	-	100,10	-1,4	99,78	1,1	97,65	-7,8
2016/1	98,38	-0,5	-0,12	99,14	0,0	0,08	97,76	-0,9	99,72	0,3	94,20	-5,4
2	98,42	-0,7	-0,23	99,44	0,2	0,03	97,65	-1,1	100,09	0,1	92,59	-6,9
3	99,15	-0,9	-0,11	100,24	0,2	0,10	98,64	-1,5	100,24	0,6	92,91	-9,0
I	98,65	-0,7	-	99,61	0,2	-	98,02	-1,2	100,02	0,3	93,23	-6,8
4	99,54	-0,6	0,01	100,40	0,4	-0,09	99,29	-1,3	100,06	1,0	93,99	-6,6
5	100,48	-0,4	-0,06				100,21	-1,4	101,07	1,9	95,41	-7,0

Harmonizirani indeks cen v Sloveniji [podatki Eurostata]

Harmonizirani indeks cen v Sloveniji [podatki Eurostatata] x2015=100										
Leto	skupaj			storične blago			osnovna inflacija			energija
	indeks	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	indeks	letna rast	indeks	
2010	93,85	2,10	94,07	2,60	93,75	1,16	95,00	0,16	91,10	14,01
2011	95,81	2,09	97,02	3,13	93,79	0,04	95,75	0,79	99,10	8,84
2012	98,50	2,81	100,38	3,47	95,24	1,55	97,35	1,67	107,98	8,96
2013	100,39	1,93	102,13	1,76	97,37	2,24	98,85	1,55	109,93	1,86
2014	100,76	0,37	101,71	-0,42	99,12	1,79	99,70	0,86	108,40	-1,37
2015	100,00	-0,75	100,00	-1,68	100,00	0,90	100,00	0,30	100,00	-7,76
2014/10	101,08	0,07	102,08	-0,63	99,34	1,33	100,18	0,20	108,17	-0,86
11	100,96	0,08	102,31	-0,47	98,61	1,07	100,25	0,25	107,66	-0,70
12	100,27	-0,07	100,92	-1,32	99,15	2,22	99,98	0,84	104,68	-4,28
2015/01	99,08	-0,70	98,90	-2,02	99,38	1,66	99,10	0,80	99,64	-8,27
02	99,24	-0,51	98,91	-1,90	99,80	1,95	99,22	0,73	99,57	-7,83
03	100,10	-0,39	100,33	-1,48	99,72	1,59	100,00	0,56	101,27	-6,47
04	100,20	-0,74	100,63	-1,65	99,47	0,91	100,00	0,23	100,83	-7,25
05	100,88	-0,79	101,64	-1,44	99,56	0,38	100,17	-0,18	103,11	-5,84
06	100,81	-0,92	101,41	-1,47	99,78	0,04	100,27	-0,26	103,11	-6,26
07	100,07	-0,67	99,61	-1,30	100,85	0,42	99,67	0,25	102,19	-7,39
08	100,08	-0,59	99,36	-1,23	101,31	0,51	99,99	0,27	100,90	-7,21
09	99,95	-1,00	99,81	-1,83	100,19	0,44	100,25	0,28	98,12	-9,24
10	99,91	-1,16	99,93	-2,11	99,89	0,55	100,33	0,15	97,79	-9,60
11	100,02	-0,93	100,01	-2,25	100,05	1,46	100,69	0,44	97,04	-9,86
12	99,66	-0,61	99,46	-1,45	100,01	0,87	100,31	0,33	96,42	-7,89
2016/01	98,32	-0,77	97,34	-1,58	100,03	0,65	99,14	0,04	93,24	-6,42
02	98,36	-0,87	97,17	-1,18	100,43	0,63	99,44	0,22	91,59	-8,02
03	99,54	-0,95	98,30	-2,03	100,63	0,91	100,24	0,24	92,00	-9,16
04	99,94	-0,70	98,89	-1,70	100,54	1,07	100,40	0,40	93,36	-7,40

	skupaj	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	osnovna inflacija		indeks	energija letna rast
								stavitev	indeks		
Harmonizirani indeksi cen v evro območju ☰2015=100											
leto	blago	skupaj	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks
2010	93,28	1,62	93,64	1,80	92,90	1,39	93,80	0,94	90,28	7,37	
2011	95,81	2,71	96,77	3,35	94,62	1,85	95,40	1,70	101,03	11,92	
2012	98,21	2,50	99,69	3,02	96,29	1,77	97,14	1,83	108,74	7,65	
2013	99,54	1,35	101,00	1,31	97,65	1,41	98,42	1,32	109,43	0,66	
2014	99,97	0,43	100,83	-0,16	98,85	1,23	99,25	0,84	107,35	-1,90	
2015	100,00	0,03	100,00	-0,83	100,00	1,16	100,00	0,75	100,00	-6,84	
2014/10	100,22	0,38	101,30	-0,24	98,83	1,23	99,66	0,70	106,79	-1,97	
11	100,04	0,28	101,09	-0,36	98,67	1,15	99,58	0,63	105,33	-2,54	
12	99,94	-0,17	100,38	-1,22	99,38	1,24	99,86	0,67	101,85	-6,30	
2015/01	98,40	-0,60	98,10	-1,84	98,78	1,03	98,39	0,55	98,62	-9,25	
02	99,03	-0,27	98,71	-1,38	99,44	1,19	98,86	0,64	100,17	-7,88	
03	100,15	-0,08	100,68	-0,91	99,46	1,02	99,97	0,58	101,91	-5,95	
04	100,39	0,01	101,06	-0,70	99,53	0,95	100,19	0,61	102,01	-5,78	
05	100,61	0,34	101,29	-0,40	99,74	1,33	100,30	0,81	102,96	-4,84	
06	100,60	0,22	101,10	-0,43	99,96	1,09	100,31	0,72	102,86	-5,15	
07	99,96	0,24	99,14	-0,53	101,02	1,22	99,78	0,85	102,14	-5,59	
08	99,97	0,13	98,92	-0,73	101,33	1,24	100,05	0,86	99,89	-7,16	
09	100,19	-0,09	100,14	-1,10	100,26	1,24	100,44	0,79	98,20	-8,86	
10	100,34	0,12	100,47	-0,82	100,16	1,35	100,60	0,94	97,68	-8,53	
11	100,19	0,15	100,48	-0,60	99,81	1,16	100,43	0,85	97,67	-7,27	
12	100,17	0,23	99,92	-0,46	100,50	1,13	100,68	0,82	95,90	-5,84	
2016M01	98,72	0,33	97,78	-0,33	99,92	1,15	99,29	0,91	93,31	-5,38	
02	98,88	-0,19	97,73	-1,00	100,43	1,00	99,61	0,75	92,07	-8,03	
03	100,10	-0,01	99,54	-1,14	100,82	1,36	100,87	0,90	93,03	-8,72	
04	100,14	-0,25	99,94	-1,64	100,41	0,88	100,88	0,69	93,10	-8,82	
05	100,49	-0,12			100,74	1,01			94,62	-8,10	

		Skupaj			Oprema			Repromaterial			Življenjske potrebščine		
		letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks
Leto	indeks												
2010	115,90	2,0	0,17	102,58	-0,4	-0,03	120,07	2,9	0,25	111,36	1,0	0,08	
2011	120,28	3,78	0,24	103,19	0,59	0,05	126,30	5,20	0,29	114,12	2,5	0,19	
2012	121,50	1,01	0,10	104,14	0,93	0,04	127,30	0,79	0,08	115,71	1,40	0,16	
2013	121,86	0,30	-0,04	103,96	-0,17	0,01	127,33	0,03	-0,09	116,80	0,94	0,01	
2014	120,55	-1,07	-0,08	103,65	-0,30	-0,02	125,01	-1,82	-0,14	116,31	-0,41	-0,10	
2015	119,93	-0,52	-0,13	103,72	0,07	-0,05	123,83	-0,94	-0,13	116,07	-0,21	-0,02	
2015/1	120,64	-0,6	0,23	104,09	0,4	0,14	125,03	-11	0,14	116,27	-0,5	0,06	
2	119,98	-0,4	0,02	103,84	0,5	0,08	124,16	-0,4	0,03	115,72	-0,8	-0,01	
3	120,31	0,0	-0,10	103,85	0,6	-0,02	124,27	-0,2	-0,15	116,44	-0,2	0,10	
I	120,31	-0,3	-	103,92	0,5	-	124,49	-0,6	-	116,14	-0,5	-	
4	120,24	0,0	-0,15	103,87	0,7	0,02	124,01	-0,4	-0,25	116,62	0,2	0,23	
5	120,34	0,1	-0,22	103,79	0,5	-0,07	124,22	-0,2	-0,19	116,63	0,3	0,18	
6	120,31	-0,2	-0,23	103,75	0,4	-0,03	124,34	-0,3	-0,19	116,39	-0,3	-0,04	
II	120,30	0,0	-	103,81	0,5	-	124,19	-0,3	-	116,55	0,1	-	
7	120,30	-0,2	-0,23	103,86	0,0	-0,06	124,06	-0,6	-0,17	116,70	0,3	0,15	
8	120,06	-0,4	-0,19	103,69	-0,2	-0,05	123,96	-0,8	-0,14	116,31	0,2	-0,05	
9	119,54	-0,9	-0,15	103,53	-0,5	-0,05	123,51	-1,5	-0,11	115,55	-0,3	-0,08	
III	119,97	-0,5	-	103,69	-0,2	-	123,84	-1,0	-	116,19	0,0	-	
10	119,51	-0,9	-0,11	103,53	-0,4	-0,05	123,31	-1,6	-0,26	115,72	-0,2	-0,13	
11	119,00	-1,3	-0,25	103,46	-0,5	-0,25	122,59	-2,0	-0,24	115,36	-0,6	-0,31	
12	118,88	-1,4	-0,14	103,43	-0,7	-0,26	122,51	-2,2	-0,08	115,17	-0,6	-0,32	
IV	119,13	-1,2	-	103,47	-0,5	-	122,80	-1,9	-	115,42	-0,5	-	
2016/1	118,79	-1,5	-0,11	103,45	-0,6	-0,24	122,33	-2,2	-0,28	115,14	-1,0	-0,23	
2	118,33	-1,4	-0,16	103,43	-0,4	-0,11	121,48	-2,2	-0,29	114,93	-0,7	-0,25	
3	117,97	-1,9	-0,15	103,33	-0,5	-0,08	121,08	-2,6	-0,34	114,52	-1,7	-0,15	
I	118,36	-1,6	-	103,40	-0,5	-	121,63	-2,3	-	114,86	-1,1	-	
4	117,84	-2,0	-0,13	103,06	-0,8	-0,03	121,15	-2,3	-0,32	114,17	-2,1	-0,27	

	Leto	€	Skupaj bruto			Skupaj neto			Število plačanih ur			BTD plača za plačano uro		
			letni porast	meseca rast	€	letni porast	meseca rast	število	letni porast	meseca rast	€	letni porast	meseca rast	
2010	1494,89	3,9	0,31	966,69	3,9	0,33	168	0,3	0,0	8,87	3,5	0,16		
2011	1524,56	2,0	0,09	987,34	2,2	0,10	167	-0,7		9,08	2,3	0,02		
2012	1526,26	0,1	-0,09	991,47	0,4	-0,05	168	0,6		9,08	0,1	0,04		
2013	1523,14	-0,2	0,06	996,98	0,6	0,11	168	0,0		9,08	0,0	-0,04		
2014	1540,11	1,1	0,11	1005,34	0,8	0,07	168	-0,02		9,19	1,2	0,02		
2015	1551,65	0,7	0,08	1009,86	0,4	0,07	169	-0,09		9,30	1,2	0,13		
2015/1	1538,01	0,2	-0,11	1003,48	-0,2	-0,18	169	-3,4	-	9,11	3,8	-0,04		
2	1515,98	-0,3	-0,17	981,91	-1,3	-0,38	170	0,0	-	9,38	-3,0	0,83		
3	1550,33	1,6	0,08	1008,10	1,1	-0,02	171	3,7	-	9,32	-0,4	0,10		
I	1534,77	0,5	-	997,83	-0,1	-	170	0,1	-	9,27	0,1	-		
4	1543,95	0,8	0,09	1005,52	0,4	0,04	169	0,0	-	9,27	2,3	0,04		
5	1528,50	-0,2	-0,23	997,51	-0,3	-0,20	163	-4,1	-	9,29	2,9	-0,04		
6	1539,82	1,2	0,29	1003,74	0,8	0,24	169	3,0	-	9,26	-0,4	-0,10		
II	1537,42	0,6	-	1002,26	0,3	-	167	-0,4	-	9,27	1,6	-		
7	1541,83	0,4	0,23	1005,06	0,2	0,22	175	0,0	-	9,19	5,0	-0,15		
8	1524,44	0,5	-0,08	995,85	0,3	-0,01	163	-0,6	-	9,21	-0,4	0,28		
9	1522,07	0,2	0,05	994,90	0,1	0,12	169	0,0	-	9,02	0,6	0,24		
III	1529,45	0,4	-	998,60	0,2	-	169	-0,2	-	9,14	1,7	-		
10	1540,58	-0,2	-0,04	1004,34	-0,3	0,00	169	-3,4	-	9,12	3,5	0,19		
11	1679,41	2,8	0,49	1082,34	2,7	0,58	163	3,8	-	10,32	-0,6	0,13		
12	1594,93	1,8	0,41	1035,58	1,7	0,43	175	0,0	-	9,09	1,6	0,09		
IV	1604,97	1,5	-	1040,75	1,4	-	169	0,1	-	9,51	1,5	-		
2016/1	1559,79	1,4	0,11	1015,85	1,2	0,08	163	-3,6	-	9,85	8,1	2,44		
2	1574,22	3,8	0,51	1022,32	4,1	0,44	162	3,2	-	9,69	3,3	0,50		

	Leto	mio. €	Skupaj	Prihodki javnega sektorja			DDV in trošarine			Carine		
				letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	Mesečna rast
	2010	13652,60	-0,4	0,2	8986,77	-2,2	0,0	4575,15	4,3	0,5	90,68	5,5
	2011	14318,09	4,8	-0,85	9490,15	5,3	-0,1	4721,80	5,2	-0,3	10614	17,9
	2012	13924,47	0,6	-0,10	9200,75	4,9	0,26	464118	-1,0	-0,12	82,55	-19,0
	2013	13497,42	-3,1	0,17	8708,92	-5,4	-0,19	471104	1,5	1,18	77,47	-6,2
	2014	14174,40	51	0,23	9405,00	7,9	0,41	484711	2,9	-0,11	77,71	0,3
	2015	14542,90	2,8	0,2	9468,90	2,6	0,4	4991,53	3,4	0,4	82,47	-0,6
2015/1	1218,61	1,8	-0,20	736,26	-1,4	-1,36	476,45	6,9	1,41	5,90	18,3	2,31
2	1149,34	8,9	1,42	808,59	8,6	1,10	334,50	10,3	2,05	6,25	-13,7	-1,49
3	1066,29	3,3	-0,62	71181	2,7	-1,25	345,37	4,0	0,45	9,10	32,5	2,61
I	3434,24	4,7	-	2256,65	3,3	-	1156,33	7,1	-	21,26	12,4	-
4	1342,83	7,7	2,05	885,07	7,3	4,53	449,79	8,4	2,03	7,97	20,1	-1,13
5	1097,61	-15,0	-1,20	744,85	-15,3	-0,62	346,06	-14,7	-2,49	6,71	17,2	-2,70
6	1290,51	7,8	1,52	850,72	5,9	0,08	433,01	11,9	5,01	6,78	1,8	-2,11
II	3730,96	0,2	-	2480,63	-0,7	-	1228,86	1,8	-	21,47	13,0	-
7	1161,62	5,3	-0,13	667,06	4,9	0,46	487,52	5,7	-1,08	7,04	14,1	-0,87
8	1206,26	7,9	0,20	783,92	3,9	0,08	415,70	16,3	0,30	6,64	11,6	1,28
9	1118,51	-8,9	-1,10	794,56	2,9	0,33	317,47	-29,3	-4,10	6,49	2,7	-0,04
III	3486,39	1,4	-	2245,54	3,9	-	1220,69	-2,5	-	2017	9,5	-
10	1351,37	10,2	1,22	792,33	3,9	0,73	551,78	20,6	1,86	7,25	5,6	-0,99
11	1239,77	5,1	0,25	807,92	3,9	0,27	426,01	7,7	0,17	5,85	-12,2	4,49
12	1300,18	0,0	-0,49	885,83	3,5	-0,14	407,86	-6,6	-1,12	6,48	-14,9	-0,07
IV	3891,31	5,1	-	2486,08	3,8	-	1385,65	7,2	-	19,58	-7,2	-
2016/1	1225,26	0,5	-0,37	785,47	6,7	0,04	433,09	-9,1	-1,13	6,70	13,5	5,02
2	1148,44	-0,1	0,79	776,16	4,0	-0,32	364,55	9,0	3,50	7,73	23,6	2,83
3	1133,61	6,3	1,14	782,93	10,0	1,05	342,78	-0,7	1,45	7,89	-13,3	0,19
I	3507,31	2,3	-	2344,56	4,2	-	1140,43	-0,3	-	22,32	7,9	-
4	1241,27	-7,6	-0,57	795,87	-10,1	-0,30	438,25	-2,6	-0,97	7,16	-10,2	-2,48
5	1356,82	23,6	1,80	883,06	18,6	0,77	467,57	35,1	4,00	6,20	-7,6	-3,91

		Prispevki za socialno varnost										Zaposlovanje
		Skupno					Zdravstveno zavarovanje					
		mio. €	letni porast	meseca rast	mio. €	letni porast	meseca rast	mio. €	letni porast	meseca rast	mio. €	letni porast
2010	5690,63	1,7	0,3	2263,68	1,9	0,3	3399,24	1,5	0,3	277,70	-2,0	-1,6
2011	5781,44	1,1	-0,1	2302,45	1,3	0,0	3451,02	0,9	-0,2	27,97	1,8	0,6
2012	5720,63	8,4	-0,13	2268,25	5,7	-0,25	3425,95	-0,1	26,34	-0,1	-	-
2013	5604,85	-2,1	0,36	2237,89	-1,3	4,54	3340,17	-2,5	6,17	26,79	1,7	-
2014	5740,76	2,4	0,32	2314,13	3,4	0,46	3396,92	1,7	0,22	29,71	11,3	-
2015	5922,44	3,2	0,25	2371,68	2,6	0,19	3519,82	3,6	0,32	30,93	4,1	-
2015/1	46115	-2,0	-1,61	167,19	-112	-3,65	291,40	4,2	-0,38	2,56	10,5	-
2	540,10	12,1	2,02	255,19	32,4	5,69	282,40	-1,5	-0,63	2,51	1,6	-
3	451,79	3,6	-1,84	162,10	2,8	-3,83	287,15	4,0	-0,70	2,54	3,1	-
I	1453,04	4,6	-	584,48	8,0	-	860,96	2,2	-	7,60	5,1	-
4	492,50	-2,6	-0,45	197,14	-11,4	-0,84	292,77	4,2	-0,27	2,59	5,7	-
5	486,36	2,9	-0,11	195,16	1,9	-0,30	288,69	3,6	0,02	2,51	-1,4	-
6	486,49	2,8	0,03	194,99	1,9	-0,02	288,95	3,4	0,16	2,55	3,3	-
II	1465,35	1,0	-	587,29	-2,5	-	870,41	3,8	-	7,65	2,5	-
7	493,68	3,7	0,65	197,55	2,7	0,74	293,57	4,4	0,68	2,56	4,5	-
8	488,45	3,6	0,41	195,19	2,4	0,06	290,70	4,5	0,56	2,57	4,3	-
9	487,41	3,8	0,93	194,99	2,9	1,66	289,93	4,5	0,55	2,50	1,9	-
III	1469,55	3,7	-	587,73	2,7	-	874,19	4,5	-	7,63	3,6	-
10	490,38	2,2	0,74	196,17	1,3	0,02	291,64	2,9	1,30	2,56	2,1	-
11	494,05	3,6	1,98	197,79	2,8	2,24	293,68	4,1	2,40	2,58	5,5	-
12	550,08	4,3	0,24	218,23	3,3	0,45	328,94	5,0	0,14	2,90	8,2	-
IV	1534,51	3,4	-	612,19	2,5	-	914,27	4,0	-	8,05	5,3	-
2016/1	502,56	9,0	0,26	201,31	20,4	0,58	298,55	2,5	0,01	2,70	5,6	-
2	498,72	-7,7	-0,59	198,97	-22,0	-0,99	297,15	5,2	-0,36	2,60	3,5	-
3	507,95	12,4	1,18	202,78	25,1	2,80	302,50	5,3	0,14	2,67	5,3	-
I	1509,23	4,6	-	603,07	7,8	-	898,19	4,3	-	7,97	4,8	-
4	511,50	3,9	-0,80	203,72	3,3	-1,74	305,07	4,2	-0,20	2,71	4,7	-
5	515,79	6,1	0,36	205,02	5,1	0,07	308,06	6,7	0,39	2,71	8,1	-

	Krediti podjetjem			Krediti prebivalstvu			Depoziti podjetij			Depoziti prebivalstva		
Leto	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast
2010	20827	0,07	9282	10,33	4038	4,40	14897	3,73				
2011	20091	-3,53	9454	1,85	4016	-0,54	15151	1,71				
2012	18682	-7,02	9267	-1,98	3823	-4,83	15114	-0,24				
2013	14191	-23,88	8918	-3,77	4247	11,06	14613	-3,32				
2014	11190	-20,83	8763	-1,73	4710	10,90	15368	5,17				
2015	10089	-10,85	8815	-0,31	5151	13,38	16014	3,41				
2014/7	13201	-25,99	8808	-2,67	4674	9,49	15140	2,01				
8	13098	-26,53	8814	-2,70	4723	10,95	15259	3,10				
9	12978	-26,78	8813	-2,63	4718	10,70	15207	3,11				
10	12065	-30,35	8807	-2,48	4747	9,35	15205	3,78				
11	11923	-30,46	8791	-2,28	4696	10,26	15241	4,08				
12	11191	-20,83	8762	-1,74	4710	10,90	15368	5,17				
2015/1	11317	-18,88	8842	-0,42	4543	8,14	15486	4,91				
2	11213	-18,98	8802	-0,53	4521	8,70	15582	4,40				
3	11164	-18,94	8834	-0,21	4710	6,88	15593	4,75				
4	11054	-19,52	8826	-0,26	4655	6,86	15490	4,22				
5	10980	-19,43	8847	0,14	4747	7,20	15515	3,94				
6	10893	-18,53	8836	0,30	4999	6,82	15578	3,68				
7	10690	-19,02	8821	0,15	4936	5,61	15663	3,45				
8	10637	-18,79	8812	-0,02	5030	6,50	15630	2,43				
9	10438	-19,57	8825	0,14	5021	6,42	15665	3,01				
10	10327	-14,41	8873	0,75	4996	5,25	15745	3,55				
11	10209	-14,38	8857	0,75	5094	8,48	15745	3,31				
12	10068	-10,03	8856	1,07	5337	13,31	15883	3,35				
2016/1	10089	-10,85	8815	-0,31	5151	13,38	16014	3,41				
2	9675	-13,72	8789	-0,15	5211	15,26	16109	3,38				
3	9499	-14,91	8830	-0,05	5367	13,95	16210	3,96				
4	9539	-13,71	8863	0,42	5400	16,00	16242	4,85				

